

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusei metų \$2.50

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905

Address:

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NNR. 37

SO. BOSTON, MASS., 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METŲ RUGSĖJO - SEPTEMBER 11

64 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

Sunku suvaldyti Čekoslovakijos 14 mil., „kontrrevoliucionierių“

Maskvai vis dar nevyksta palaukti čekų. Atsiuntę net viceministrą į Pragę čekų pabaidyti. Kiek jam pasiseks tai padaryti dar pamatysime.

Nutarusi užimti Čekoslovakiją, Maskva nesitikėjo tokio visos čekoslovakų tautos pasipriešinimo. Negalėdami sudaryti atvirų išdavių vyriausybės, sovietai buvo priversti palikti eitose pareigose senąją vyriausybę, pradėjusią vykdyti reformas, bet suvaržę jos rankas, pateikdami jai visokių reikalavimų.

Čekai tuos reikalavimus vykdo atbula ranka. Sovietai tai mato ir pyksta.

Praeitais savaitės gale jie atsiuntė į Pragę savo užsienio reikalų viceministrą Kuznecovą, kuris, aišku, spirs ir grasins čekams kuo greičiau vykdyti Maskvos reikalavimus.

O tie reikalavimai, kaip jau žinome, yra labai blaivūs. Juos galima trumpai nusakyti taip: sustabdyti visas laisvės kryptimi einančias reformas. O ir tai įvykdžius, vis vien Čekoslovakijoje pasiliks kelios divizijos sovietų kariuomenės neva Čekoslovakijos - Vokietijos pasieniui saugoti.

Kaikas spėja, kad Maskva imsis dar griežtesnių žygių, kad bus pakeistas ir Dubčekas.

Nemalonus buvo Maskvai dviejų įžymių reformų priešininkų pareiškimas, kad jie neprašė Maskvos įvesti Čekoslovakiją savo kariuomenę. Taip viešai pareiškė valdinio laikraščio redaktorius Svetska ir partijos prezidento narys Piller. Geresnio argumento nereikia Maskvos paleistam melui išaiškinti, — kad esą raudonoji armija pasiūta į Čekoslovakiją jos vyriausybei ir partijai prašant.

Maskva jau privertė kairiuosius aukštus pareigūnus apleisti savo vietas. Jau atsisakė Maskvai labai nepakenčiamas vicepremjeras Sik, įžymus ekonomistas, paruošęs planą, kaip atgaivinti Čekoslovakijos ūkį, užmezgant tampsninius ryšius su Vakarais. Atsistatydino ir vidaus reikalų ministras gen. Pavel, o jo pavaduotojas, nenorėdamas išduoti sovietams savo slapto bendradarbių sąrašą, nusižudė.

Maskva reikalauja pašalinti ir užsienio reikalų ministrą Hajeką.

Siltinės epidemija Čekoslovakijoje

Čekoslovakijoje bijoma, kad raudonarmiečiai atneš siltinės epidemiją, nes jie nesilaiko būtinų sanitarijos taisyklių. Patalpas, kurias jie apleidžia, palieka taip užterštas, kad niekas nepatiks, pats nematęs.

Kaip prisimename, pirmosios bolševikų okupacijos metu ir Lietuvoje buvo kilusi jų atnešta vadinamoji "cholerinkos" epidemija.

Tanke pagimdė vaiką

Šito nepaprasto įvykio istorija tokia.

Čekė turėjo staiga gimdyti. Buvo naktis. Vyras kreipėsi į tankistą, prašydamas žmoną nuvežti į ligoninę. Tankistas sutiko, bet ilgai važinėjo, kol surado ligoninę, nes čekai buvo nuėmę gatvių ir kelių parašus. Todėl ta čekė ir pagimdė tanke.

Gomulka teisina Maskvą

Lenkijos komunistų vadas Gomulka pateisina Maskvos žygį į Čekoslovakiją ir kaltina pastarosios "kontrrevoliucionierių" ir "socialistų priešininkų". Jie, esą, norėję Čekoslovakiją atplėsti nuo socialistinių valstybių. Jų padaryta žala socialistų vienybei tebus užgydyta griežtai laikantis Markso - Lenino principų.

Dar nauja valstybė Afrikoje

Rugsėjo 7 d. tapo nepriklausoma valstybė paskutinė Britanijos kolonija Afrikoje — Swaziland. Jos užimamas plotas 7 tūkstančiai kv. mylių, o gyventojų yra 389,000. Jos karalius Sobhuza turi 170 žmonių ir jam pačiam nežinoma vaikų skaičių.

Lėktuvo nelaimėje žuvo 50 žmonių

Praeitą savaitę sudegė Bulgarijos bendrovės lėktuvas, skridęs iš Dreseno į Burgas prie Juodosios jūros. Žuvo 50 asmenų ir 89 tuo lėktuvu skridusių.

Raudonarmiečiai Prahoje šokiais ir dainomis nori įsitiesti čekoslovakams. Bet veltui jų pastangos — čekai jų vistiek neapkenčia, nes jie ten atnešė tik vergiją.

Britų ministras Rumunijoje

Britanijos užsienio reikalų ministras Stewart lankėsi Rumunijoje. Tai pirmas po Čekoslovakijos okupacijos iš Vakarų toks aukštas pareigūnas, atsilankęs už Geležinės uždangos.

Vizitas nėra tik mandagumo žygis. Rumunija jau senokai pradėjo vesti vis savarankesnę užsienio politiką, vis mažiau benori paklusti Maskvai, nors ir Rumuniją valdo komunistai.

Sustabdė "kultūros mainus" su Lenkija

Valstybės departamentas, ryšium su Čekoslovakijos okupacija, nebeleido vykti į Lenkiją Illinois džazo orkestrui ir vienai baletui trupėi ir atšaukė leidimą Wrocławio teatrui ir Mazovecko liaudies baletui trupėi atvykti į JAV.

Panašiai būsią pasielgta su Bulgarija, Vengrija ir Rytų Vokietija, su kuriomis neturima "kultūrinių mainų" sutarties.

Tariasi jugoslavų ir italų komunistai

Tiek Jugoslavijos, tiek Italijos komunistai pasmerkė Sovietų Sąjungos žygį į Čekoslovakiją. Dabar jų komunistų partijos pradėjo pasitarimus. Jos abi žada nedalyvauti Sovietų Sąjungos šaukiamoj komunistų partijų konferencijoje, kurios tikslas pasmerkti Kiniją.

Rumunijos dabar nepuls

Vakaruose vyrauja nuomonė, kad Sovietų Sąjunga tuo tarpu Rumunijos nepuls. Rumunija yra aiškiai pasisakiusi, kad sovietų užpuolimo atveju ji ginsis.

Chicagos gaujoms nebeskurs pinigų

Senatorius Byrd paskelbė Office of Economic Opportunity direktoriaus Hardingo laišką, kad minėta įstaiiga nebeskurs lėšų Chicagos "Blackstone Rangers" gaulei.

Pernai ta gauja ir jų kurentai gavo 927,000 dolerių, kurie buvo skirti iš mokymų iškritusiems mokiniams ir geresnio darbo mokantiems padėti, bet tos gaujos sunaudojo pinigus ginklams, seksui, užstatam ir panašiam reikalui.

Teroro veiksmai Saigone

Saigono priemiesty, kuriame gyvena kiniečiai, per vieną parą įvyko 7 teroristiniai veiksmai. Žuvo 9, sužeistų yra apie 60.

Sostinė apšaudoma ir raketomis. Spėjama, kad tai yra pasirošimas didesniam sostinės puolimui, kuris būtų laukiamas rugsėjo 2 d. — Šiaurės Vietnamo nepriklausomybės dieną, bet ta diena praėjo palyginti ramiai.

Vietkongas slepiasi už moterų ir vaikų

Vietnamo partizanų batalionas buvo netikėtai užklyptas. Jis iš apsupimo prasisiveržė, varydamas pirmąsias moteris ir vaikus, su gaudytus tame sodžiuje, kuri komunistai buvo užėmę.

Tai tik vienas iš komunistų žiaurumo pavyzdžių, kurių yra labai daug.

Sen. McCarthy pareiškė, kad jis nebūsiąs ketvirtosios partijos prezidentinis kandidatas.

Britanijos unijos prieš Wilsoną

Kaip žinoma, dabartinės vyriausybės pastangomis yra uždrausta kelti atlyginimus. Ką tik įvykęs Britanijos darbo unijų kongresas nutarė reikalauti, kad minėtas draudimas būtų panaikintas, nors ir nesitiki, kad tas reikalavimas bus šiuo metu patenkintas.

Žymi kongreso dauguma pasisakė už savanorišką sumaląkymą reikalauti pakelti atlyginimus.

Eisenhower sveikata gerėja

Buvusio prezidento Eisenhowerio sveikatos stovis jau nebelaikomas kritišku. Jį, kaip žinoma, prieš 3 savaites buvo ištikęs septintasis širdies smūgis. Pirmąjį smūgį jis gavo 1965 metais.

Š. Korėja JAV laivo vis dar negražina

Buvo plačiai kalbama, kad Šiaurės Korėja savo 20 metų sukakties proga paleisianti užgrobtą amerikiečių laivą Pueblo įgulą ir gal net grąžinsianti laivą. Deja, tos žinios dar nepasitvirtino. Tos sukakties proga Šiaurės Korėjos premjeras tik dar smarkiau nukeikė JAV ir ragino visus glaustis vienybėn, kad būtų galim greitai suveržti, varydamas pirmąsias moteris ir vaikus, su gaudytus tame sodžiuje, kuri komunistai buvo užėmę.

Spaudoje buvo skelbiama, kad buvusi Bostono mokyklų tarybos pirmininkė ir vienu kandidatai į miesto majorus Hicks, kilusi iš So. Bostono, galinti būti prezidentinio kandidato Wallace pasirinkta jo kandidate ir viceprezidentus.

Izraelio ir arabų santykiai vėl labiau įtempti

Teroristų bombos Tel Avive. Susisąjūdymai prie Jordano ir Egipto sienos.

Sprogusi bomba Tel Avivo autobusų stoty užmušė vieną žmogų ir 59 sužeidė. Libano arabų "Liaudies fronto Palestinae išlaisvinti" atstovai pranešė spaudai, kad tai jo agentų darbas. Tuo norėta atkeršyti sionistams.

Jordano paupiais įvyko susisąjūdymų su Jordano karaisiais. Net kelias valandas truko susisąjūdamas su egiptiečiais prie Suezio kanalo. Yra užmuštų ir sužeistų.

Izraelis kreipėsi į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą, reikalaudamas ją išskirti, kad būtų saugoma paliaubų zona palei Suezio kanalą ir išvengta naujo karo su arabais.

Iš antros pusės, Jungtinė Arabų Respublika (Egiptas) kaltina Izraelį, kad jis ruošia karą.

Aplamai, Artimuose Rytuose pastovesnės taikos dar nenumatoma, nes sovietai, siekdami palenkti savo pusėn arabus, juos ginkluoja prieš Izraelį, o JAV yra pasiryžusios Izraelį remti, kad toje srityje būtų sulaukytas sovietų įtakos išsiplėtimas.

Persvarsto politinę kryptį

Baltuosiuose rūmuose įvyko saugumo tarybos posėdis, ryšium su Čekoslovakijos okupacija, kuri Europoje pakeitė padėtį, ypač kariinėje srityje. Tas verčia ir JAV paržiūrėti savo politinę kryptį Europos ir Sovietų Sąjungos atžvilgiu.

Prezidentas Johnsonas buvo numatęs pasimatyti su Kosyginu, bet šiuo metu apie tai nekalbama. Tačiau "tūltų su Rytais statytojai" turi vilties, kad prez. Johnsonas iki kadencijos galo dar gali su Kosyginu susitikti.

Nauja padėtis reikalauja, kad Atlanto sąjunga būtų sustiprinta.

Vokietijos katalikai už gimimų kontrolę

Vokietijos katalikų konferencija Bonnoje, kur dalyvavo 5,000 asmenų, pasisakė beveik vienu balsu (tik 90 tebuvo prieš) prieš popiežiaus encikliką gimdymų kontrolės reikalu. Konferencijos dalyviai buvo pasauliečiai katalikai.

JAV ambasadorius John Gordon Main, kurį komunistų teroristai nužudė Gvatemalos sostinėje..

Norvegijos sosto įpėdinis Haraldas, susituokęs su nekarališkos kilmės Sonja Haraldsenaitė, eina iš Oslo katedros. Užpakaly pamergės ir pabroliai.

Laikraščio išnešiotojas Salinėj, Cal., naudojasi arkluko pagalba.

Anarchijos reiškiniai

Visi nori laisvės, bet visam kam yra ribos, taigi ir laisvei. Neribota laisvė virsta suirutė, anarchija.

JAV yra laisvas kraštas, todėl ir tokios aukštos medžiaginės gerovės pasiekęs. Bet ir čia yra tos laisvės priešai, kurie tą laisvę nori sunaikinti, ją paversdami anarchija. Tokių anarchiškų reiškinių vis daugėja. Priminsime jų vieną kitą.

Jau ne vienoj vietoj studentai užima universitetą, jo baldais ir kitais daiktais įrengia barikadas nuo tvarkos dabočių apsiginti. Sustabdomas universiteto darbas, padaroma jam didelių medžiaginių nuostolių.

Chicagoje gerai ruošiasi suardyti demokratų konvenciją. Tai būtų įvykis, jei ne atsargus ir anarchijos nepakenčias miesto majoras, kuris tam piktam sumanymui pastoja kelią. Už tai ant jo ir jo įsakymu veikusios policijos darbar kalnai verčiami.

Bostone ir kitur pašalpas gaunančios moterys užima tas pašalpas tvarkančias įstaigas ir tuo būdu sutrukdo jų darbą. Maža to, jos grasina į "karą" išvesti savo vaikus, ir tada, anot jų vadės, "prasidės pragariškos peštynės".

Tame pačiame Bostone būrys mokinių tėvų pašalina mokyklų administracijos paskirtą mokyklos vedėją ir paskiria savąjį.

Tai tik keli paminėti anarchijos pavyzdžiai, o jų esama gana daug. Taigi, šitokie ir panašūs įvykiai verčia kiekvieną laisvę mylintį žmogų susirūpinti.

Dar nėra grėsmingų nuovargio žymių

Ištrauka iš PLB Kultūros tarybos pirm. prof. Jono Puzino pranešimo PLB III-jam seimui

Aplamai kalbant, mūsų kultūrinė veikla yra pakankamai gyvatinga, ir nematyti grėsmingų nuovargio žymių. Kad ir susiduriama su nemažomis kliūtimis, bet mūsų mokslo žmonės, rašytojai, dailininkai, muzikai, laikraštininkai atlieka didžiulį darbą mūsų tautinei kultūrai išlaikyti ir ugdyti. Atlikta ir tokių stambių darbų, kuriuos galime laikyti vertingu įnašu į bendrą lietuvių tautos kultūrą.

Vienas iš pačių didžiausių mūsų intelektualinių jėgų santalkos vaisių yra Lietuvių Enciklopedija — didžiulis visų mokslo šakų, ypačiai liuanistikos, žinyas. Vertinga darbą atlieka Stepo Zobarsko suorganizuota Manlyland leidykla, propaguojanti lietuvių kūrybinius laimėjimus anglų kalba leidžiamomis knygomis. Džiaugiamės A. Senno ir A. Salio šimet baigtu "Lietuvių rašomosios kalbos žodynu" (lietuviškai-vokiška dalis). B. Kvicklio keturiomis "Mūsų Lietuva" (1964-1968), liuksusiniu leidiniu "Paulius Augius" (1966), L. Dambriūno, A. Klimo ir W. L. Schmalstiego "Introduction to Modern Lithuanian" (1966), Kanados lietuvių istorija "Lithuanians in Canada" (1968) ir daugybė kitų vertingų leidinių, kurių čia neįmanoma suminėti.

Aukštame lygyje laikosi mūsų mokslo institucijos (Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos ir Lituanistikos Instituto) leidžiami darbai, keletas žurnalų (Aidai, Lituanus, Metmenys) ir kt. Reikšmingą vagą varo Pedagoginis Lituanistikos Institutas, Lietuvių Istorijos Draugija. Palankiai išsprendė ir Lietuvių Kultūros Centro klausimas. Tėvų Jėzuitų nuoširdžiu lietuvių tautinių reikalų rėmimu, Chicagoje praplečiamas Jaunimo Centras. Čia jau anksčiau prisiglaudusios mūsų kultūrinės institucijos — Pasaulio Lietuvių Archyvas, M. K. Čiurlionies galerija. Prof. J. Zilevičiaus vardo Muzikologijos Archyvas. Lietuvių Foto Archyvas, lituanistinė biblioteka — galės dar labiau išsiplėsti. Gal kartais atsiras patalpų ir išvijos muziejui. Nuostabą kelia 1957 m. Chicagoje įsikūrusi Lietuvių Opera. Turime aukšto lygio dainos ir tautinių šokių ansamblių, teatrinių vienetų.

Gerokai pažengta į priekį su Lietuvių Fondu Jungtinės Amerikos Valstybėse. Ligi šiol iš palūkanų paskirta 40.000 dolerių kultūros ir švietimo reikalams, o šimet susilauksime net 25.000 dolerių paramos. Ir Kanados Lietuvių Fondas pamažu auga. Taigi, jau susidaro gana veiksminga ir pinigine parama mūsų kultūros ir švietimo darbams.

Iš šios trumpos apžvalgėlės matome, kad mūsų kultūrinis gyvenimas nestovi vietoje ir atliekama tiek, kiek pajėgiama padaryti susitelkusių idealistų. Nors mūsų intelektualinių jėgų ištekliai nemaži, bet tenka labai apgalvoti, kad daugelis mūsų intelektualų bei atskirų sričių žinovų yra atsiję nuo lietuviškojo gyvenimo. Tat dėl kartais nepakankamo mūsų darbo lygio nekalbinkime tų nuosirdžių kultūros darbininkų, kurie išsizada net savo laisvalaikio, bet pakaltinkime tuos, kurie nebeprisipažinti jokią darbą — bend. uomeninį, kultūrinį ar politinį.

Esame dėkingi tiems intelektualams, kurie nuoširdžiai jungiasi į mūsų kultūrinį darbą. Tikėkimės, kad bent dalis tų pasimetusių ar suglumusių pamažu įsitrauks į lietuviškosios kultūros kūrybinį darbą. Žinokime, kad santalka yra mūsų stiprybė.

Demokratų kandidatas į prezidentus Hubert H. Humphrey su savo žmona Muriel ir kandidatas į viceprezidentus sen. Edmund S. Muskie su savo žmona Jane.

Kas kitur rašoma

ATVIRAS IMPERIALIZMAS

Europos Lietuvis rugpjūčio 6 d. vadinasi, tada, kai Sovietų Sąjunga dar nebuvo okupavusi Čekoslovakijos, bet jau tam žygiui rengėsi, tarp kitko šitaip rašė:

"Ar čekoslovakai yra padarę kokią tarptautinį, kitom tautom ir valstybėm kenkiantį nusikaltimą, kad juos turėtų ištikti baisi nelaimė, kuri reikią grėsmę ir vienu ir kitu atveju?"

Niekuo jie nenusikalto, kaip savo metu lietuviai ir kitos tautos. Visa jų kaltė yra ta, kad jie nori nepriklausomai gyventi ir tvarkytis, kaip jiems patinka, kaip gyventojams parankiau, kaip jų dvasiai ir kišenei maloniau ir patogiau. Galią turįs imperialistas nori valdyti ir išnaudoti, kad jis pats geriau ir patogiau gyventų. Šiuo atveju niekais paverčiamos visos gražios humanistinės idėjos apie visa ko viršūnėje esantį žmogų. Žmogus yra niekas, geriausia atveju tik skaičius, tik smulkus statistikos duomenys. Jeigu jis yra klusnus, tai jį galima priversti uždirbti rublį, o jeigu ne — galima sutvarkyti, kaip smulkų vabalą, ir pagal tai atitinkamai pataisyti statistiką.

"Dėl to, kas šiandien vyksta sovietinėje imperijoje, vargu galima kaltinti komunizmo pradininką Marksą ar kitą kurį nors teoretiką, kuris norėjo pasaulį pertvarkyti. Marksas kalbėjo, svarbiausia, apie darbdavio ir darbininko santykius, apie geresnį gyvenimą masėms, kurias ir sudaro darbininkai. Jis niekad nesakė, kad darbininko gyvenimą gerindama Rusija turi užimti Lietuvą ar Čekoslovakiją ar kurią nors kitą tautą. Priešingai, ne vienu atveju tai tautų žudikei ir imperialistinei Rusijai jis yra pareiškęs nepasitikėjimą, o ne viltį. Jei Marksas mokslas kaip kur pasenęs, tai nepasitikėjimu Rusijai jis net pranašingas pasirodė. Rusija jam pasirodė įtartina. Praktika parodė, kad ta įtartinoji Rusija kokia buvo imperialistė, tokia ir tebėra net ir šiuo metu, ne carų ir Stalino laikais, o vadinamojo kolektyvinio socializmo. Rusija — tautų naikintoja ir jų kalėjimas. Čekoslovakijos įvykiai šitai liudija."

Bakšys mirė tose džiunglėse visų apleistas ir apvogtas. Lietuvoje liko jo žmona Marija ir sūnus dantų gydytojas dr. Perkūnas Bakšys, o taipgi vienas brolis. JAV liko giminais dr. Sutkus".

LIETUVOS DIPLOMATŲ PASITARIMAI

Lietuvos diplomatinės šefas S. Lozoraitis, generaliniai konsulai dr. P. Daužvardis, A. Simutis, J. Zmuidzinas ir Pasiuntinybės prie Šv. Sosto pirmasis sekretorius S. Lozoraitis, Jr., atvykę į PLB trečiąjį seimą New Yorke, ta proga min. Lozoraitio kvietimu turėjo eilę pasitarimų.

Buvo pasikeista informacijomis ir nuomonėmis apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bylos dabartinę padėtį ir Diplomatines Tarnybos veiklą ryšium su tarptautiniais įvykiais. Be to, buvo svarstyti konsulariniai ir kiti Diplomatine Tarnyba liečiantieji klausimai.

Rugsėjo 1 d. įvykusiame pasitarime dalyvavo taip pat Pasiuntinybės Washingtono patarėjas dr. S. A. Baškis, atvykęs į PLB seimą.

Pasitarimo dalyviai išreiškė pasitenkinimą sklandžiais bendradarbiavimo santykiais tarp Diplomatinių Tarnybų, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Lietuvos Laisvės Komiteto, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Amerikos Lietuvių Tarybos.

Veiksniai informavo parlamentarus

Vienas iš pastaruoju metu gyviausių Vliko rūpesčių buvo — suorganizuoti kuo daugiau dėmesio atkreipimų į Lietuvos padėtį netrukus vėl įvyksiančioje Tarpparlamentinės Sąjungos konferencijoje.

Uolūs talkininkai-bendradarbiai šiame reikale yra Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvių Moterų Klubų Federacija, Vliko atstovybės Argentinoj, Brazilijoj, Kolumbijoj, Urugvajuj ir Venecueloj, taip pat Lietuvos atstovas Urugvajuj p. Grisonas ir Lietuvos konsulas Kolumbijoj p. Sirutis.

Tarpparlamentinės Sąjungos konferencija šį kartą įvyks Pietų Amerikoje, Peru sostinėj Limoj, rugsėjo 3 — 15 dienomis.

Vienas iš konferencijos darbotvarkės punktų yra: "Kolonializmas, neokolonializmas ir nauji rasinės, religinės, politinės ir ekonominės diskriminacijos pavidalai". Daroma žygių, kad kiek galima daugiau tą reikalą svarstysiančių konferencijos dalyvių būtų aprūpinta duomenimis apie Sov. Rusijos neokolonializmą ir diskriminacijas Lietuvoje.

Amerikos Lietuvių Taryba užmezgė tuo reikalą glaudžių ryšių su vykstančiais į tą konferenciją JAV kongreso atstovais.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos vadovybė kreipėsi į Pasaulio Moterų Klubų Federaciją (kurios LMKF yra narys), kad ji pasirūpintų atitinkamai painformuoti bei įtaigoti įvairių kraštų parlamentarus.

Pietų Amerikos parlamentarus specialiai informuoja minėtosios Vliko atstovybės ir diplomatinės tarnybos institucijos.

Visi aprūpinti specialiu memorandumu ir kita literatūra su atitinkamais duomenimis.

(Elta)

HELLO

**Mes vėl sugrįžome . . .
ir esame užimti, žinote, dėl ko**

Mes vertiname kiekvieną pagalbą ir supratimą telefono streiko metu.

Iš tikrųjų daugiausia supratimo parodė tie žmonės, kurie laukė naujo telefono įvedimo arba pakeitimo. Kaikurie įrengimai negalėjo būti tuoj atlikti. Dabar tų darbų daug susikauptė. Bet mes žinome, kaip svarbi yra jums mūsų paslauga, ir todėl ją suteiksime kiek galime greičiau.

Daugumos Naujosios Anglijos gyventojų užmiestiniai pasikalbėjimai buvo mažai sutrukdyti, o vietiniai buvo atliekami normaliai. Mes tuo didžiuojamės. Mums gaila, bet tiems, kurie laukia naujo telefono ar jo perkėlimo, mes turime pasakyti, kad dar kurį laiką teks palaukti.

Mes norime pranešti, kad sugrįžome... sunkiai dirbame... ir darome viską, kad kuo greičiau visus reikalavimus patenkintume.

New England Telephone
Part of the Nationwide Bell System

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAS,
TAS DUONOS NEPRASO.YPATINGI TAUTOS
FONDO RĖMĖJAI

Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondas praneša, kad pastaruoju metu jis vėl susilaukė ypatingų rėmėjų. būtent: St. Pundzevičius iš Greet Neck, N.Y. — 50 dol. metinis įnašas;

M. ir B. Raugai iš Delran, N.J., M. ir R. Jauniskiai iš E. Northport, N.Y., ir J. Giedraitis iš E. Northport, N.Y., — po 25 dol. metinio įnašo.

Sia proga dar katą primename ir paaiškiname, kad yra toks Vliko ir Tautos Fondo valdybų sutarimas:

Asmens ar šeimos, įmokėję į Tautos Fondą įnašą bent 25 dol. ar daugiau, arba organizacijos ar jų padaliniai, įmokėję metinio įnašo bent 200 dol. ar daugiau — laikomi ypatingais Tautos Fondo rėmėjais.

Ypatingųjų rėmėjų įnašai skiriami Eltos Informacijų įvairiomis (anglų, vokiečių, italų, prancūzų, ispanų, portugalų, arabų) kalbomis leidimo fondui sustiprinti.

Kaip padėkos bei įvertinimo ženklas, ypatingiems rėmėjams už jų metinius įnašus per išstius atitinkamus metus kas 10 dienų siuntinėjami lietuviški Eltos Informacijų biuleteniai.

Vliko ir TF valdybos kviečia laikraščius joms pagelbėti pagarsinti lietuvių visuomenėje to ypatingųjų rėmėjų telkimo sąlygas ir prasmę.

Kviečia taip pat ir paskirus asmenis, šį paaiškinimą įsisamoningius, perdavinėti iš lūpų į lūpas tą žinią ir skatinti kitus, kad ryžtųsi tapti ypatingais Tautos Fondo rėmėjais, kadangi neatvangus informacijos teikimas įvairiomis kalbomis šiuo metu yra viena pagrindinių Lietuvos laisvės kovos priemonių.

(Elta)

VLIKO TELEGRAMA
CHICAGO TRIBUNE

Chicago Tribune rugpiūčio 25 d., sekmadienį, paskelbė išstia Vliko rugpiūčio 21 dienos telegramos tekstą, kuria Vlikas kreipėsi į didžiųjų kraštų spaudą, skatindamas reikalauti, kad Sovietų Sąjungos kariuomenė būtų atitraukta ne tik iš Čekoslovakijos, bet ir iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Vengrijos bei Lenkijos, ir kad Vakaru valstijose nutrauktų diplomatinis bei ekonominis santykius su Sovietų Sąjunga, ligi bus nepasitraukusi iš jos okupuotų Europos kraštų.

Chicago American rugpiūčio 21 d. paskelbė pasiūlymą su Lietuvos generaliniu konsulu dr. P. Daužvardžiu dėl įvykių Čekoslovakijoje. Dr. Daužvardis pareiškė, kad tai yra 1940 metų sovietų agresijos Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje pakartojimas, atliktas tuo pačiu būdu, kurį sovietai visada vartoja savo imperalistikiems interesams tenkinti.

(E)

VLIKO SEIMAS

Gruodžio 7 ir 8 dienas Vliko valdyba parinko Vliko seimo šių metų posėdžiams. Šie posėdžiai įvyks šiomet Sheraton - Atlantic viešbuty New Yorke.

Vliko valdyba jau pradėjo rengti medžiagą ir pasiūlymus seime svarstytiems klausimams spręsti. Seime bus minima ir dvidešimt penkerių metų Vliko veikimo sukaktis. Vlikas pradėjo veikti Lietuvoje 1943 metų lapkričio 25 dieną.

(E)

HARTFORD, CONN.

Buvo graži gegužinė

Rugpiūčio 25 d. radijo valandėlė Tėvynės Garsai surengė gegužinę, kurią pavadino Lietuvių diena.

Gegužinė buvo gražiame lietuvių parke prie Connecticut upės, medžių pavėsyje. Publikos privaziavo tiek, kad vargu kada tas parkas buvo matęs tiek lietuvių.

Malonu buvo matyti tiek susirinkusių lietuvių, kurių tarpe buvo ir iš tolimųjų vietovių.

Gražu buvo stebėti tautinių šokių šokėjus, kurie pakako kelis šokius. Vaikams buvo žaidimo priemonių, buvo loterija. Kas norėjo, galėjo šokti, nes grojo geras orkestras. O šokti buvo kam, nes atsilankė ir nemažai jaunimo.

Ta diena pasitaikė labai graži, todėl niekas neskubėjo namo grįžti.

Rengėjai stengėsi visiems kuo geriausiai patarnauti. Šeiminkės galėjo ir sveikatos netekti bedirbdamos, nes prie valgių visą laiką stovėjo eilės. Jos ir gardžių blynų kepė, kurių visi norėjo paragauti. Luckienė

LATVIŲ DAINŲ
ŠVENTĖ

Latviai savo tėvynėje dainų šventes pradėjo rengti prieš 100 metų. JAV-se apsigyvenę latviai pirmąją dainų šventę surengė Chicagoje 1953 m., antrąją New Yorke 1958 m. ir trečiąją Clevelande 1963 m. Čia buvo surengta šių metų rugpiūčio 30 — rugsėjo 2 d. ir ketvirtąją dainų šventę.

Šventėje, be didžiojo koncerto, kurio programą atliko 53 chorai (1,500 dainininkų) ir 50 asmenų simfoninis orkestras, dar buvo bažnytinės muzikos ir šių dienų pasaulinės muzikos koncertai, tautinius šokius šoko 27 sambūriai, buvo literatūros vakaras, paminėta latvių teatro 100 metų sukaktis, suvaizdinant Blaumano veiklą "Uguni", surengtos kelios parodos — liaudies dirbinių, meno ir kt.

Visi parengimai buvo gausiai lankomi. Didžiajame koncerte publikos buvo apie 15,000.

Kaip žinome, ir latviai šiomet mini savo nepriklausomybės paskelbimo 50 m. sukaktį.

Kita didelė latvių šventė bus 1970 m. Toronte. Čia tada įvyks ir latvių jaunimo pasaulinis kongresas, kuriam nebuvo leista susirinkti Berlyne.

IS NEW JERSEY,
LIETUVIŲ VEIKLOS

New Jersey Lietuvių Taryba turi savo atstovą Baltic Appel to the United Nations (Batun) bendrai veiklai su latviais ir estais.

Taryba pasiuntė laiškus 112 nekomunistinių valstybių, kurios yra Jungtinių Tautų nariai, ir jau gavo iš 15 atsakymų su pažadais užtarti Baltijos valstybes, kai jų klausimas bus iškeltas Jungtinėse Tautose.

Rugsėjo 28 d. taryba buvo sukvietus New Jersey lietuvių visuotinį suvažiavimą aptarti, kaip geriau apsiurošti spalio 6 d. Trentone rengiamai šventei — Cultural Festival. Visi sutarė dėti didžiausias pastangas, kad ta šventė kuo geriau pasisektų. Tam reikalui dar kartą smulkiau aptarti nartata kitą susirinkimą sausio rugsėjo 11 d. 7:30 val. vak. Newarko lietuvių parapijos salėje.

Atskirų kvietimų į šventę nebus. Dalyvausime visi, nes Lietuvos išlaisvinimo reikalai yra visų lietuvių reikalas. Bus meninė programa. Į šventę pakviesti kandidatai į prezidentus Humphrey ir Nixon. Lietuvos atstovas J. Kajeckas. Latvijos ir Estijos atstovai, abu JAV senatoriai ir keli kongresmanai. Apie šventę painformuoti ir parašyti paprašyti 120 New Jersey laikraščių redaktorių.

Įėjimas tik \$1.

A. S. Trečiokas

PUŠĖ MILIONO
UŽ AUTOMOBILĮ

Fordo bendrovė pagaminusi specialų automobilį prezidentui Johnsonui, kurio kaina \$500,000.

Automobilis sveria 6 tonas. Vien šarvai sveria apie 2 tonas, daugiau, negu visas dabartinis prezidento automobilis. Jame važiuodamas, prezidentas bus visiškai saugus nuo kulkų.

Jo padangos tokios rūšies, kad jom sprogus, galima važiuoti tuo pačiu dideliu greičiu. Jame yra 3 televizijos aparatai, du radijo telefonai ir kiti įrenginiai, kurie leis prezidentui kalbėti aplink automobilį susirinkusiai miniai.

Automobilis, kuri iki šiol raudojo prez. Johnsonas, buvo pagamintas 1961 metais prez. Kenedžio įsakymu. Pradžioje jis neturėjo net kulkom atsparių langų, bet Kenedis nužudžius, jis buvo perdirbtas, uždėti šarvai, idėti kulkom atsparūs stiklai.

VALST. LIAUDININKŲ
SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos suvažiavimas įvyks spalio 12-13 dienomis Chicagoje.

PLB VALDYBOS PIRMININKO ŽODIS

Mielos sesės ir broliai Lietuvių Bendruomenės nariai!

Naujai išrinktoji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės III-čioji valdyba nuoširdžiai dėkoja seimui už išreikštą pasitikėjimą ir šia iškilminga proga pareiškia:

PLB valdyba sieks didžiojo lietuvių tautos tikslo — Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės atstatymo;

rūpintis tautinės lietuvių dvasios kėlimu ir gaivinimu, kuriam būtinos lietuvių švietimo, mokslo ir kultūros pastangos;

daug dėmesio kreips į tautinį lietuvių solidarumą, jungiantį mus bendriems tautiniams mūsų uždaviniams ir darbams. Eisim vidurio keliu, kuris priimtinas daugumai lietuvių.

Esam įsitikinę, kad mus išrinkote ne lietuviams komanduoti, dirguoti, savo galvojimą primesti, bet svarbiausia juodam būtinam lietuviškam darbui atlikti, kraštų bendruomenių veiklai derinti bei ryšiams palaikyti.

PLB uždavinys ir rūpestis bus — kad viso pasaulio lietuviai jungtųsi ir glaudėtų lietuviškuose reikaluose, kad išmoktume vieni kitus labiau gerbti ir vieni kitiems talkininkauti, kad stipriau išlaikytume tautinę savo dvasią, mūsų visų stiprybės ir žmoniškos vertės pagrindą.

Nuoširdžiai kviečiu jus visus, visus laisvojo pasaulio lietuvius ir visų kraštų bendruomenes visomis moralinėmis bei materialinėmis išgalėmis PLB valdybai padėti.

Juozas Bačiūnas-Bachunas

KONSULATO IESKOMI

Glebavičius, Juozas, sūnus Mykolo.

Januševičius, Feliksas, Motiejus sūnus, iš Pamukų km., Linkuvos vl., Šiaulių aps., į JAV atvykęs 1910-1914 metais.

Januševičius, Liudvikas, Motiejus sūnus, iš Pamukų km., Linkuvos vl., Šiaulių aps., į JAV atvykęs 1910-1914 m.

Juknevičius, Antanas, Vinco ir Elenos sūnus, iš Alukėnų km., Raguvo vl., Panevėžio aps.

Klimaitė, Magdalena, g. 1928 m., atvykusi į JAV 1952 m., arba jos seserys — Cecilija, Lili, Marytė, Petro-nė, Ona.

Kuizinas, Vytautas, gim. 1908 m., kilęs iš Tauragės.

Kuklis, Jonas, gim. 1915 m. Marijampolėje, 1946 m. gyvenęs Vokietijoje, imigravęs į JAV.

Smilga, Juozas, Jono sūnus, gim. Gurainių km., Vainuto vl., Tauragės aps., į JAV atvykęs 1910 m., turėjo sūnų Joną ir dvi dukteris: Marijoną ir Viktoriją.

Valeškievė - Zimkutė, Galia, Kazimiero duktė, iš Lietuvos išvykusi 1941-44 m., gyvenusi Chicagoje.

Višniauskienė - Mockutė, Agota, gyvenusi New Yorke.

Žiupsnys, Vladas, Nikodemo sūnus, išvykęs iš Medamrodės dvaro, 1915 m. gyvenęs Chicagoje.

Išskomi arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsileipti:

Consulate General of Lithuania

41 West 82nd Street

New York, N.Y. 10024.

VISKAS BRANGSTA

Jeį palyginsime 1967 m. liepos mėn. ir šių metų liepos mėn. kainas, tai štai ką pamatysime:

Tada už \$2.60 mokėtus pietus šiomet reikia mokėti \$2.74.

Ką pernai galima buvo nupirkti valgomųjų dalykų krautuvej už \$11.33, šiomet mokama \$11.67.

Seimos išlaidos gydymo reikalams pakilo nuo \$137 iki \$145.

Jeį pora batų tada atsiėjo \$12.54, tai šiomet ta suma pakilo iki \$13.20.

Jeį pernai už butą mokėta \$112.40, tai šiomet \$115.10.

Panašiai pakilo ir kitos kainos.

Jeį žvilgtelėsime, kas buvo prieš 10 metų, tai pamatysime, kad už tada \$10 mokėtas prekes dabar tenka mokėti \$12.15. Kitaip tariant, pabrango 20%, ir pusė to pabrangimo įvyko per pastutinius 3 metus.

Tokie yra oficialūs duomenys.

DIRVA IŠEIS DU KARTU
PER SAVAITĘ

Tautininkų 3 kartus per savaitę leidžiama Dirva rugsėjo 4 d. laidoje praneša, kad nuo rugsėjo 1 d. ji bešeis du kartus per savaitę, nes "esamos sąlygos verčia spaustis".

Ryšium su tuo įvyko pakaitimų redakcijoje. Vyr. redaktorius Jonas Čiuberkis pasitraukė iš redakcijos. Dabar laikraštį redaguos vienas Vytautas Gedgaudas, kuris iki šiol dirbo redakcijoje kartu su J. Čiuberkiu.

Dirvos piniginius reikalus veltui tvarkyti apsiėmė buvęs ilgametis Dirvos leidėjas Kazys S. Karpus.

Med. gyd. ARTURUI CUCENUI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamė jo seseriai med.gyd. Lucijai Pašaitienei ir kartu liūdimė.

J. ir V. Čekauskai

Broliai Pogrebinskiai susitiko New Yorke po 48 metų. Vienas jų gyveno Maskvoje, o antras New Yorke.

Gaeten Paris iš Montrealio buvo įdėta svetima širdis. Jis pasveiko ir, grįžus namo, piaušto kalakutą, kurį jam iškepė jo žmona.

SUSIVINIJIMAS
LIETUVIŲ
AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVINIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausią apdraudą nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudęs tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALŲ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudės mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susiviniavimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

UŽČIAUPTOS LŪPOS

Užčiauptos lūpos — tai vieninteliai žodžiai, kuriais tėra įmanoma apibūdinti Lietuvos žmonių nuotaikas Čekoslovakijos krizės dienomis.

Nė vienas žymesnis Lietuvos pareigūnas per visą tą laiką viešai neprasižiojo tarti kokius nors savo nuomonei apie tą padėtį. Nė vienas laikraštis nuo savęs nieko nepridėjo prie oficialių komunikatų iš Maskvos ir po porą puslapių kasdien užėmusių straipsnių, perimtų iš Maskvos Pravdos. Vien tik S. Bistrickas, vienas iš Tiesos redaktorių, rugpiūčio 25 d. paskelbė savo pasirašytas "pastabas", pavadintas "Vilkai ėriuko kailyje", kurios tačiau išėjo ne kas kita, kaip tik jau anksčiau iš Pravdos perspausdintų Jurijaus Zukovo (Maskvos "Goebelo") reveliacijų nuotrupos.

Apie invaziją iš laikraščių žmonės sužinojo rugsėjo 22 d., tai yra, visą parą vėliau, negu ta žinia jau buvo pasklidusi visam pasauliui. (Be abejo, daug kas jau galėjo būti ir anksčiau apie tai išgirdę iš užsienio radijo, nors ir trukdomo).

Tiesa, "Lietuvos darbo žmonių nuomonė" buvo pradėta skelbti iš greitomis sušauktų mitingų fabrikuose darbo pertraukų metu. Tik tose nuomonėse nebuvo nieko kita, kaip tik parašai po "blanco" čekiais: "pritartimas" Maskvos kompartijos vadovybei, nepaisant, ką ji kada bepadarytų... Pora nuotraukų iš tų susirinkimų, paskelbtų laikraščiuose, akivaizdžiausiai rodo, kad tuos "pritartimus" į mitingus sušaukti darbininkai reikė kietai sučiauptomis lūpomis, sustingusiais veidais. Tos veidų išraiškos nuostabiai panašios į čekų veidų išraiškas, matomas nuotraukose iš Prahos bei kitų Čekijos miestų, kuriose parodyta, kaip čekai sutinka rusų tankus. Vilniaus "Lelijos" fabrike nufotografuota kalbėtoja ("pritartimo" siūlytoja) atrodo, lyg būtų prie gėdos stulpo viešoje aikštėje prižiūrima... Tos išraiškos, galbūt, teisingiausiai liudija lietuvių solidarumą su čekais šiomis dienomis.

(Elta)

MIRĖ DR. A. CUCĖNAS

Gydytoja Liucija Pašaitienė praneša apie savo brolio mirtį jo studijų draugam, ypač jos brolio mieliem bičiuliam gydytojui Domui Giedraičiui, Fraternitas Baltiensis V.D.U. lietuvių studentų korporacijos nariams, kurios Cucėnas buvo vienas steigėjų, ir visiems kitiems jo bičiuliams, giminėms ir pažįstamiems.

Gyd. A. Cucėnas gimė Rygoje 1912 m., baigė Rygos lietuvių gimnaziją ir Kauno universiteto medicinos fakultetą. Mirė po ilgos ir sunkios ligos rugpiūčio 20 dieną. Palaidotas Mažeikių kapinėse.

Dr. J. Jurginis Japonijoje

Rugpiūčio 23 d. iš Vilniaus į Tokiją dalyvauti tarptautiniame etnografų ir antropologų kongrese išvyko dr. J. Jurginis. Numato ten

skaityti pranešimą apie Baltų paprotinę teisę.

(E)

Mirė dar vienas atėjūnas

Vilniuje mirė Michailas Naumovas. Jis gimė, augo ir dirbo tolimoje Rusijoje. Į Lietuvą atvyko tik ją rusams okupavus, atvyko mokytis, kaip reikia miestus tvarkyti, pirmą į Šiaulius, o vėliau į Vilnių, lyg Lietuvoje nebūtų žmonių, kurie tą darbą sugebėtų.

Vilniuje jis kurį laiką buvo vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoju, vėliau plano komisijos pirmininku.

Kaip "savas" žmogus, jis buvo išrinktas miesto tarybos nariu ir partijos miesto komiteto nariu. Už "šaukų darbą" buvo apdovanotas ordiniais.

Išėjęs į pensiją, nevažiavo į "matušką Rasiją", bet pasiliko Vilniuje.

PRANCŪZIJA TURI

BRANDUOLINĖ BOMBA

Rugpiūčio 24 d. Pietų Pacific Prancūzija išsprogdino pirmąją 2 mil. tonų TNT branduolinę bombą, 100 kartų stipresnę už numestąją į Hirošimą.

Šiuo metu toje srityje pirmauja JAV, kurios pirmąją atominę bombą išsprogdino prieš 16 metų, ir Sovietų Sąjunga. Toliau už Prancūziją yra pažengusi Britanija ir net Kinija, kuri branduolinę bombą išsprogdino jau 1967 metais.

Mūsų žemėje kasdien gimsta 324,000 žmonių. Iš jų kasdien dėl bado miršta 10,000, dėl kitų priežasčių 123,000, todėl kasdien prauga 190,000 žmonių.

Mėnulis nuo žemės yra 240,000 mylių atstume, o nuo žemės iki Marso 34 mil. mylių.

Diplomatas nesiruošia tam, ką nori pasakyti, bet ilgai ruošiasi tam, ką nori nutylėti. Talleyrand

Žemei sudrebėjus Irane. Žuvo apie 20,000, daug daugiau sužeistų ir benamių.

Vliko pirmininko sveikinimas P. L. B. seimui

Sveikinu III PLB Seimo atstovus, atvykusius iš visų kontinentų į šią didingą lietuviško darbo demonstraciją.

Vlikas, kuris minės šiais metais savo 25-ji gimtadienį, 1949 m. birželio 14 d. paskelbė Lietuvių Chartą, paskelbė ir gyvenimą PLB, kuri tos Chartos nuostatais veikia ir vykdo joje užsibrėžtus uždavinius.

Laisvame pasaulyje yra daugiau kaip milijonas lietuviškos kilmės žmonių. Jie turi per tūkstantį gydytojų, apie pusantro tūkstantį inžinierių ir architektų, apie 130 papijų ir savo vyskupą ir keletą šimtų dvasiųjų, per 3000 studentų kolegijose, didelį kiekį rašytojų, menininkų, dailininkų, žurnalistų, mokslininkų, profesorių ir gausią spaudą. Laisvo pasaulio lietuviai savo skaičiumi, savo kultūriniais turtais, savo politiška diferenciacija, savo kalba, savo didinga valstybine praeitimi sudaro galingą tautinį vienetą.

Mes tapome Sov. Rusijos priešais ne dėl to, kad būtume pavojingi jų saugumui, bet todėl, kad norime išlaikyti tautinį ir kultūrinį individualumą ir politinę nepriklausomybę. Todėl okupantai, šalia įvairių genocidinių priemonių, klastoja mūsų istoriją. Jie nori nukirsti mūsų istorinio gyvenimo šaknis. "Kas valdo praeitį, tas valdo ateitį"... Jie atkakliai nori padaryti banditais dešimtis tūkstančių mūsų partizanų, žuvusių už gimtosios žemės laisvę. Tačiau okupantų smurtinės užmačios negalėjo net per ilgus vergovės dešimtmečius palaužti mūsų ir kitų pagrobto tautų dvasinio atsparumo. Tik nežymus gyvenimų skaičius remia sovietiška komunistinę diktatūrą. Tačiau Sov. Rusija neatsisveigia ir tas daugmilionių masių nuotaikas ir palaužta smurtu pavergtų tautų pastangas išlaisvinti. Paskutiniai įvykiai Čekoslovakijoje įrodo, kad S. Sąjunga yra nusprendusi naudoti ginkluotą smurtą santykiuose su kitomis tautomis. Gėdinga Čekoslovakijos okupacija yra paskutinis įspėjimas kitiems satelitams ir Vakarų Europai, kad ir jų saugumas nėra užtikrintas.

Mūsų laisvėje gyvenančių, vienas iš pagrindinių uždavinių yra išsaugoti savo tautinę samonę. Tačiau lietuvių išlikis gyva, jei ji bus mūsų tarpe socialinė realybė. Čia likiminių vaidmuo atitenka PLB. Vlikas linki jai galingų laimėjimų lietuvių išsaugojime. Kiekvienas lietuvis PLB globoj ir apsaugoj teskelbia drąsiai pasauliui: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būti". Vlikas rėmė bendradarbiavo su PLB praeityje. Taip darys ir ateityje. Norėdami pasiekti mūsų didžius tikslus, sujunkime milijoną laisvų lietuvių valią į vieningą, didingą Lietuvos valią. Tai padarius, išlaisvins daug naujų galių. Jų branduolinei veržlai neatsispirs neokolonistiško imperializmo giminė ir tvirtovė Raudonoji Maskva. Sujunkime milijoną laisvų lietuvių širdžių tvinksnių į vienybę, į vieningą dūžį. Jis bus toks galingas, kad pavergtos Lietuvos bažnyčių varpai pradės gausiai prisikėlusios Lietuvos laisvės simfoniją.

Į darbą tautinei vienybei išlaikyti,

Į kovą tėvynei laisvę laimėti!

10 knygų už \$2

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistinės istorijos supratimas. 80 psl., kaina 20 centų.

Žemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu parodamos už \$2.

Ką tik gavome:

Išgykite ką tik gautas įdomias knygas:

Prisikėlimas, romanas, parašė Alė Rūta, 205 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė Vytautas Kavolis, 77 psl., kaina \$2.

Varpas nr. 8, 206 psl., kaina \$2.50.

Aidas tarp dangoraižių, romanas, parašė D. Nendrė, 365 psl., kaina \$5.

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, surinko Anis Rūkas, 89 psl., kaina \$3.00.

NAUJOS "AKĖCIOS"

Gavome humoro bei satyros leidinio "Akėčių" nr. 13. Jame yra daug aktualių, linksmyų eilėraščių ir panašios medžiagos. Kaina — tik 50 centų.

GERA PROGA

Žymiai papiginta kaina galite įsigyti įdomius prel. J. K. Končiaus atsiminimus iš Balfo veiklos. Knyga tinka ir dovanoms, gražiai išleista, daug paveikslų, 404 psl., kietais viršeliais kaina \$4 (buvo \$6), minkštais \$3 (buvo \$5).

PIGI, BET VERTINGA DOVANA

Tai H. Tautvaišienės išgyvenimų vergų stovykloje Sibire aprašymas anglų kalba "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra", 112 psl., kaina \$1.75.

Lietuvių kalba ta knyga jau išparduota. Ji labai tinka dovanoti kitataučiams.

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šią 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijos, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Kitos tokios knygos neturime.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Pinigų siųskite:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Maloni naujiena knygų mėgejams!

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas yra išleidęs vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos greičiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAZINTI

DAUGIAU NEGU PER PUSĘ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytojo Stepono Kairio atsiminimų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduojamas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų

II tomas, 480 psl.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešių karaliaus sūnaus Kipro Bielinio atsiminimų I tomas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organizacija ir kt., pridėta daug dokumentų

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio atsiminimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. revoliucijos sąjūdis Lietuvoje — pirmieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas, didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA, parašė Kipras Bielinis, 309 psl. Joje vaizduojami aprašomas komunistų teroras pabaltiečiai vergų stovyklose ir kt.

Kaina buvo \$2.50, dabar 75 centai

Prašant atsiųsti paštą, pridedama 20 centų.

Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštą, tai pridedama po 30 centų už kiekvieną.

ĮSIGYKITE SIAŠ ĮDOMIAS KNYGAS!

Šitos knygos gaunamos Keleivio administracijos

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

LAIKRASTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBEJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Koman, Maik, žadėjai man pasakyti, kaip atsirado ant svieto žmonių pakalėnija; nu, tai ir pasakyk, ką tavo galvėlė apie tai žino.

— Aš, tėve, galiu tik pasakyti, kaip šį klausimą aiškina archeologijos mokslas.

— Aš tokio mokslo dar negirdėjau, Maiki. Ar tik nemeluoji?

— Šis mokslas, tėve, tyrinėja ir aiškina žmogaus praeities gyvenimo ir darbų pėdsakus. Daug tokių liekanų aptinkama, kasinėjant senas kapines, valant griovius, kasant kanalus ir taip toliau. Tokie tyrinėjimai prasidėjo jau prieš kelis šimtmečius, ir aš stebiuosi, kad tėvas dar nieko apie tai negirdėjai.

— Nu, tai išsirozyk, ką tie tyrinėjimai parodė?

— Svarbiausias paslaptis, tėve, buvo atskleista 18-tame šimtmečiuje Italijoje, kai buvo atkasti Herkulano ir Pompėjos miestai.

— O kas buvo juos užkasęs?

— Juos buvo užbėręs Vezuviųs vulkanas 79-tais metais po Kristaus gimimo. Atkastas tų laikų teatras, bronzinės figūros, vaizdiniai žmonių biustai, sienvaizdžiai, mozaikos rūmų grindys, prirašyto popiruso ritiniai ir daug kitų dalykų, kurie parodė, kiek tada buvo jau pakilus romėnų kultūra. Bet nebuvo dar automobilių, nebuvo lėktuvų, nebuvo elektros, nebuvo ir garo jėga varomų mašinų, kokių mes turime šią dieną. Nuo to laiko, kai Herkulanas su Pompėja buvo palaidoti po vulkano lava, praėjo vos tik apie 2000 metų, ir matai, koks milžiniškas skirtumas žmogaus pažangoje!

— Nu, tai kas?

— Tai yra labai svarbu, tėve. Jeigu toks didelis progresas žmogaus gyvenime matyti dviejų tūkstančių metų laikotarpyje, tai kas galėjo būti prieš milijoną metų ir dar anksčiau?

— Ar tai tu rokuoji, kad anksčiau buvo praščiau?

— Daug praščiau, tėve. Archeologai dalija žmogaus gyvenimą į amžius, atsižiu-

rėdami į jo pažangą. Seniausias amžius yra vadinamas Akmens amžiumi. Jis taip vadinamas dėl to, kad akmuo buvo svarbiausia medžiaga, iš kurios jis pasidaravo sau įrankių ir ginklų. Po to sekė Bronzos amžius, kada žmogus pradėjo vartoti jau minkštus metalius. Trečia pakopa buvo jau Geležies amžius. Tačiau sunku būtų tiksliai pasakyti, kada kuris amžius prasidėjo ir kaip ilgai tęsėsi, nes visos žmogaus rasės lygiai progresavo. Pavyzdžiui, kai Kolumbas aptiko Ameriką, čia buvė tebegyveno dar akmens amžių. Afrikoje ir šiandien dar yra tautelių, tokių būklė. Australijos laukiniai nemoka dar nei akmens vartoti, kengūras medžioja ilgomis medinėmis ietimis.

— Veidimint, Maik, nekalbėk man, kaip laukiniai medžioja kengūras, ale išsirozyk streit, kaip ir kada atsirado pirmas žmogus ant svieto.

— Turėk daugiau kantrybės, tėve. Visų pirma turim žinoti, kad žmogus neatvažiavo į šį pasaulį automobiliu. Jis turėjo dar išmokti akmenį vartoti. O jeigu eisime jo pėdomis dar toliau į praeitį, tai pamatysime, jog buvo laikai, kada jis ir to nemokėjo, kaip Australijos laukiniai. Dar toliau pamatysime, kad ir jo išvaizda buvo kitokia, negu šiandien. Pagaliau pasieksime tokį mūsų planetos laikotarpį, kada žmogaus visai nebuvo. Čia jau reikia naudotis geologijos žiniomis, tėve. Tai gi turėk kantrybės.

— O kas ta geologija?

— Tai yra mokslas, tėve, kuris studijuoja ir aiškina, kaip yra sudarytas mūsų žemės rutulys ir kaip keitėsi jo paviršius.

— Maiki, aš ilgiau už tavę po šia žeme vaikščioju, bet nemačiau dar jokių permainingų.

— Nebūk juokdarys, tėve. Žemės permainingos vyksta milijonais metų, ir jas gali matyti tik geologas, tyrinėdamas įvairius žemės sluoksnius, kiek laiko reikia jiems

KAS MINUTĘ 7 SUNKŲS NUSIKALTIMAI

Įvairūs nusikaltimai taip smarkiai didėja, kad kelia visiems didelio rūpesčio. Policijos žiniomis, 1967 metais buvo septyni sunkūs nusikaltimai kas minutę, vienas smurtas kas minutę, trys išprievartavimai kas 19 minučių, viena žmogžudystė kas 43 minutės, vienas pasikėsinimas kas 2 minutės, vienas apipletimas kas 2 su puse minučių, vienas automobilis pavogtas kas 43 sekundės, viena vagystė kas 20 sekundžių.

Aplamai tarus, sunkūs nusikaltimai 1967 metais padidėjo 16%, palyginus su 1966 m., o per šiuo metų pirmąjį ketvirtį tas procentas pasoko iki 17.

Palyginę 1960 ir 1967 metų nusikaltimų skaičių, pamatysime, kad per 8 metus nusikaltimų padidėjo 89%, o gyventojų skaičius tik 10%.

Kiekvienam kyla mintis: kas bus dar po 10 metų, jei nusikaltimai vis taip didės? Yra ko susirūpinti.

susiformuoti ir nuolat kilnotis: čia kalnams iškilti iš jūros dugno. o čia jūrai kalnus apsemti. Atsižvelgiant į tas permainas, geologai suskirstė žemės istoriją į keletas didžiausias eras arba amžius. Seniausiąją erą jie pavadino **archozoine**. Jų apskaičiavimu, ji tęsėsi apie bilioną ir 335 milijonus metų. Šitoj eroj atsirado jau pirmoji gyvybė, pradėjo žaliuoti augmenija ir būta jau kietaukščių gyvių, kaip krabai, vėžiai ir kitokie. Jų pėdsakų randama uolose suakmenėjusiu.

— O kur tada gyveno žmogus?

— Žmogaus dar nebuvo, tėve. Bet po šios eros prasidėjo antra gadynė, kurią geologai vadiną **paleozoine**. Ji tęsėsi apie 345 milijonus metų. Jai baigiantis, atsirado jau žuvų ir visokių slūžių. Bet žmogaus vis dar nebuvo.

— Tai kada jis atsirado?

— Dar negreitai, tėve. Po antros gadynės sekė trečioji, vadinama **mesozoine** arba didžiųjų roplių era. Ji truko 117 milijonų metų. Šiuo laikmečiu atsirado jau ir paukščiai. Yra spėjama, kad šitos eros pabaigoje pasirodė jau ir žmogus. Ketvirtojo arba **senozoine** eroj susiformavo jau visas gyvybės vaizdas, kuris pasiliko be didelių permainingų iki šios dienos.

— Bet iš kur tu žinai, kad taip buvo? Kas tau sakė. Juk prieš milijonus metų rašyt niekas nemokėjo ir jokių knygų nėra. Nėra nei daiktų apie tuos laikus. Pasakyk, iš kur tu viską žinai?

— Tiesa, tėve, neturim iš tų laikų jokio liudininko, nėra parašytų knygų, nemini apie tuos laikus jokia daina, jokia didvyrių pasaka. Bet kur tyli apšviestų žmonių užrašai, kur tyli padavimai ar legendos, tenai mums kalba akmenys.

— Nebūk balamutis! Kur tu girdėjai, kad akmenys kalbėtų?

— Taip, tėve, akmenys kalba. Jei busime gyvi ir sveiki, aš jų kalbą tėvui paaiškinsiu.

— O irait, Maik, aš lauk-

Žmogus veržiasi į vandens gelmes

Mūsų žemele vis tirščiau apgyvenama. Tas verčia žmogų savo dėmesį nukreipti į vandenį, kur kadaise prasidėjo gyvybė.

Žemės planetos 70% užima vanduo. Iki šiol į tas vandens platybes tebuvo mažai kreipiama dėmesio. Vienas mokslininkas teisingai pasakė, kad mes jau beveik žinome, kaip per 7 dienas nusikristi į mėnulį ir iš jo grįžti, bet iki šiol dar nežinome, kas atsitiko su povandeniniais laivais Tresher ir Scorpion, nors jie turi būti vos kelių mylių gilumo nuo plaukiančių laivų.

Vandens platybes reikia skirti į dvi sritis: vadinamąjį pakraščio slenkstį, kuris tęsiasi pagal sausumos pakraščius, ir tolimesnes gelmes. Pirmosios srities plotas lygus Afrikos plotui (apie 12 mil. kv. mylių). Jo gylis nuo kelių dešimčių iki 2,000 pėdų. Toliau prasideda neištirtos gilumos, kurias pasiekti tegalima specialiais įrengimais, kuriuos mokslininkas Picar vadina batiskafais, mezoskafais.

Lockheed bendrovė pastatė Deep Star, kuris gali nusileisti į vandenį 4,000 pėdų, o North American bendrovė turi pastatius Beaver-4. Karo įstaigos ruošia tokį laivą, kuris galėtų nusileisti net 20,000 pėdų.

Tokio laivo statyba labai sunki. Tolimaj vandens gilumoj yra labai didelis spaudimas. Ten net plienas nebėgalį spaudimo atlaikyti. Stipresnis yra stiklas. Stikliniai rutuliai kelių colių storio gali išlaikyti 400,000 pėdų spaudimą kvadratiniam coliui.

Ir ko, sakysite, tie žmonės veržiasi į tas vandens gelmes?

Visų pirma jie ten ieško alyvos, rūdų, mineralų. Šiandien žinoma, kad tų taip reikalingų dalykų, kurių išteklių žemėje smarkiai mažėja, daug guli po vandeniu. Juk jau ir šiandien kažkas alyvą pumpuoja iš jūros pakraščių. Jeigu jos yra vandenynų pakraščiuose, tai neabejotinai turi būti ir tolimesnėse gelmėse. Bet tos gilumos dar neištirtos, ir nežinome tikrai ir tiksliai, kas po jomis slepiasi.

Be to, ten norima įrengti retų rūšių žuvų augeklas. Ten juk yra daug vadinamojo planktono — mažų gyvių, kuriais žuvis maitinasi. Jei, be to, ten ta maista žuvis dirbtinai galima būtų pagerinti, tai tikimasi žuvų auginimo biznį labai pakelti.

Aišku, prieš pradėdant įvairius biznius ar povandeninę pramonę, reikia atlikti dar daug tyrimų. Tam reikalingi statomi ir minėti laivai, kurie galėtų nusileisti į didelės gilumas, kurių žmogus iki šiol nėra pasiekęs, ir todėl nežino, kas ten pačiam dugne yra ir kokių pastangų ir priemonių reikia, tiems povandeniniams turtams į paviršių iškelti.

LAISKAS REDAKCIJAI

Gerbiameji,

Prasau išspausdinti šį mano laiską.

Šį laiską rašau, norėdamas pabrėžti, kad Hamiltono klebono prel. J. Tadarauko ir choro ginčai laikais visiška neutraliai. Nesu nei už baltus, kurie chore pasiliko giedoti, nei už juodus, kaip pakrikštijo prelatas tuos, kurie išėjo iš choro. Rašau tik tam, kad būtų patikslinta ir smulkiai apibūdinta, kaip neprotingai ir nesąžiningai dėl kai kurių asmeninių įsiskaičiavimų, panaudodama savo autoritetą, išliko visa eilė organizacijų ir tuo būdu ginčai dar labiau paaštrino iki aukščiausio laipsnio — biauiaus šmeižto ir net grasinimų priemonių.

Tėvynės Žiburių ir Nepr. Lietuvos nr. 14 buvo išspausdintas net 14 organizacijų pareiškimas.

Jų tarpe yra LB Hamiltono apylinkės valdybos vardu pasirašęs pirm. J. Kristolaitis, kuris pirmininku jau nebebuvo, pirmininko pareigas ėjo A. Juozapaitis.

Yra pasirašęs ir Tautos Fondo pirm. K. Mileris, o valdybos nario F. Rimkaus žodžiais, valdyba buvo nutarusi įminėtą ginčą nesikisti, bet pirmininkas daugumos nutarimui nepakluso.

Šaulių Sąjungos Mindaugo kuopos pirm. Patamsis pasirašė neatsiklausęs valdybos, dėl to narių tarpe kilo protestų. Pasirašiusios organizacijos puolė tuos, kurie laikraščiuose rašė apie choro ginčą su parapijos klebonu. Taip pat puolė ir laikraščių redaktorius dėl to, kad jie tuos straipsnius spausdino.

Iš organizacijų, pasirašiusių minėtą pareiškimą, viešai savo parąšą atšaukė Veteranų Ramovė. Ramovėnas K. M. Sarūnas tarp kitko rašo:

"Ramovėnas A. Lukoševičius Ramovės vardu neturėjo teisės pasirašyti. Kas tos košės privirė, tas tegul ir suvalgo, o mes savo "saukštais" nelįskime".

Be Ramovės, parąšą atšaukė ir Medžiotojų-Zūklatų klubas.

Hamiltoniečių nuomone, ginčas yra parapijinis, kitos organizacijos neturėjo į jį įsivelti.

Kas iš to išėjo? Tik meškos patarnavimas. Ginčas aprimo, bet nepasibaigė. Choristai (juodieji) Neprkl.

Lietuvos nr. 18 visuomenei davė platų ir rimtą paaiškinimą. Baltųjų su klebonu prel. Tadarauku paaiskinimo visuomenė dar tebelaukia.

K. Lukoševičius

Diane Podkova su savo vyru Schoenith iš Detroito. Jų vedybos įvyko rugsėjo 7 d. Diane sutuoktinių metu buvo užhipnotizuota, nes ji turi didelį palinkimą verkti.

Atrodo, kad tas Meksikos studentas, riaušių dalyvis, ne kaip jautiesi, patekęs į policijos rankas.

VEIKSNIŲ SUDARYTAS JUNG TINIS FINANSŲ KOMITETAS LAISVĖS KOVOS METAIS TURI SURINKTI \$100,000.

Pusė skiriama Vliukui, pusė L. Bendruomenei. Pinigai skiriami Lietuvos laisvės kovai ir lietuviškai kultūrai ugdyti.

Jau surinkta 20%, dar reikia \$80,000.

Lietuva yra visų, todėl ir aukoti turi visi. Tūkstantinukai reti paukščiai, todėl kas gyvas — būkim desimtinukais — kiekvienas aukokimė bent po 10,00 dolerių.

Aukus telkime per J. Finansų Komitetą ar Liet. Bendruomenės apylinkes. Kur jų nėra — per kitas organizacijas ar siųskim tiesiai J. Finansų komitetui:

United Lithuanian Finance Committee
29 West 57th St., New York, N.Y. 10019

Dailininkų suaukotų paveikslų loterija nukeliama iš rugsėjo 1 d. į š. m. gruodžio 29 d.

JUNG TINIS FINANSŲ KOMITETAS

Keleivio 1969 metų

Kalendorius

jau baigiamas spausdinti

Kaina \$1.00

MOTERŲ SKYRIUS

PULGIS ANDRIUSIS

Sužemaitukuper Europą

(Tęsinys)

Pasikinkėm prie muitinės ir, uniformuotiems pareigūnams palinkėjus gero vėjo, pagaliau gražiu plentu išklapsėjom Karaliaučiaus pusėn. Žemaitukas pasirodė kaip patikimas, romus arklys, nuotaika pasitaisė. Tačiau Rytprūsių sostinėje užgriuvo nauja bėda. Lietuvos konsulate mums sausiai pareiškė, jogs mes negausim jokio leidimo važiuoti per lenkų koridorį, uždraudė mums eiti pas Lenkijos konsulą. O uždaru traukiniu labai brangiai kaštuos ir dar nežinia, ar visai priims geležinkeliai tokią keistą gurguolę. Grįžti atgal?

Buvom apsistoję pas turtingą Karaliaučiaus pirkli, šisai surado prekinį laivą, kuris apsiėmė mus nuplukdyti jūromis iki Štettino ir tenai išmesti sausumon. Dideli teatralai vyko Karaliaučiaus uosto krantinėje, kai žemaitukas visomis jėgomis spyrėsi vedamas tilteliu į dėnį, kandžiojosi, spardėsi, žvengė lyg skerdžiamas. Susirinko didžiulė minia krovikų, jūrininkų, žioplių, net atsirado gyvulių globos policija, o kaimiškas arklukas nė iš vietos! Kažkas patarė kapitoniui atkaklų žemaituką aprašioti virvėmis ir jėga užtempti viršun. Jūrininkai ir publika nešė jį užrėšę ant dėnio ir čia įvietino specialiai sumeistruotą tvartan. Gailestingi uosto darbininkai iš krantinės užmetė laivan keletą maišelių avių ir akselio, "kad arklukas nesirgtų jūros liga".

Ir po to be jokių kliudžių perriedėjom visą Vokietiją. Cekoslovakiją ir Austriją iki Vienos, iš ten toliau jau nebepajudėjom, nes mūsų vežimas visai netiko kelionei per Alpes: aukštyrų kylančių, žemaitukas pakimba ore, o leidžiantis staigion pakalnėn jis viso gurguolės svorio spaudžiamas prie žemės, o, be to, neturėjome jokių stabdžių, jų vietoj naudodamies pagaliu tarp ratų stipinų.

Pasiekę Vienos priemiesčius, apsinakvojom kaimiškame viešbutyje (visą laiką miegodami vežime), anksti rytą kieme kyla triukšmas, prisirinko jaunuolių su trumpom odinėm kelnėm, perpetėmis. Ir, pasirodė, to triukšmo centras buvome mes, tie trumpakelniai sukosi aplink mūsų bėdą. Šerė ir girdė mūsų žemaituką, kilnojo plėškes, tikrino ratus. Po to pasikinkė arkluką, keletas įsėdo drauge su mumis vežimam ir, patys paėmę vadeles į savo rankas, išvairavo gatvėn. Jie šnekėjo tokia nesuprantama vieniečių liaudies tarme, jog mes net nesugaudėm, kodėl mes dabar prievarta kažkur vežami. Antra vertus, iš pažiūros tie jaunuoliai neatrodė didmiesčio chuliganai, turėjo ant rankovių kažkokius raiščius, be to, atsiskaitė su viešbučio savininku, kuo jam buvome skolingi už nakvynę.

Trumpinant istoriją, mus nuvežė į didžiulį duonos fabriką, švariai įvietino žemaituką į puikius tvartus, liepė juo visai nesirūpinti, būsiąs visą laiką pašertas bei pagirdytas. Po to mus tramvajum nuvežė į tikrą jaunų žmonių skruzdėlyną — tarptautinės socialistinės jaunuomenės sąskrydžio vyriausią organizacinį biurą. Visos Vienos gatvės buvo pražydę raudonomis vėliavomis vėliavėlėmis. Čia mums davė užkasti, pripylė pilnus kišenių nemokamų bilietų į visokių rengimų, netgi tramvajais dykai važinėti! Ant rytojaus viskas paašikėjo, išėjus iš spaudos dienraščiui "Wiener-Arbeiter Zeitung". Pirmame puslapyje, nesigailint vietos ir daug, mūsų gurguolės nuotrauka. Skaitant aprašymus, net plaukai pasišiaušė: girdi, du jaunuoliai vienminčiai iš Lietuvos, nepaisydami tirono Voldemaro persekiojimų ir draudimų, arklui atkeliavo dalyvauti jaunimo solidarumo šventėje ir t.t. Straipsnis baigiamas: Sveiki atkeliavę, draugai, į raudonąją Vieną!

Besilankant į nemokamus operos ir dramos spektaklius, iš paskos sekiojo grėsmės šmėkla: o jeigu tas laikraštis pateks Voldemarui į rankas?

S. Zelmanavičius buvo tikras Vilniaus geto produktas, apie gamtą visiškai nieko nenusimanė. Gražiom vasaros dienom bevažiuojant guminiiais ratlankiais lygiu plentu, dažnai abudu užsnūdavom, mus netrukus betgi pažadindavo didelis sutrenkimas, mat, žemaitukas, per petį atsigręžęs ir pastebėjęs šeiminkus įmigus, tuojau sukdavo iš kelio ir per rąvą šokdavo į avių dirvas.

Kompanijonas, nesupratęs arklio psichologijos, klausia mane:

— Sakyk, kodėl jam negera žolė paplentėj, būtina turi šokti per rąvą?

Gloria Graves iš Concord, Cal., eina iš teismo su 10 našlaičių, kuriuos teismas jai pripažino. Tų vaikų tėvai žuvo eismo nelaimėje. Ji yra jiems tėta, tėvo sesuo.

I. A. Krylovas

ASILAS IR LAKSTINGALA

Asilas lakstingalą pamatė

Ir sako jai: "Klausyk, kūmūtė!

Tu, kalbama, lakštuoti esi pratus!

Labai norėčiau liudininku būti.

Nuspręsti pats, išgirdęs tavąjį suokimą,

Ar iš tiesų galėjimas taip vertas nustebimo?"

Tuo pat lakstingala jam savo meną pavaizdavo:

Visai ji pokitelėjo, pašvilpavo,

Net tūkstančiai garsų, gaidas pratęsdavo, čiuilbėjo;

Svelniai nusilpdama lakstavo,

Ir ilgesinga birbyne net toliuose aidėjo,

Tai strėlėmis smulkiom giraitėje pokitavo.

Visi klausėsi tada

Tos giesmininkės mylimos Auroros;

Nurimo vėjuželiai, nutilo paukščių chorai,

Galvijų prigulė banda.

Vos bekvėpuodamas piemuo grožėjos,

Tik laikada

Lakstutės beklausydamas, linksmom akim piemene

glamonėjo.

Dainė užbaigė. Asilas, nuleidęs kaktą, žvilgsniu niūriu

— "Puiku", pasako: "ir nemeluojant tenka pasakyti,

Jog galima be nuobodžio tave klausyti;

Tik gaila, kad nesi tu

Pažįstama su mūs gaidžiu;

Labiau dar tu patobulėtum,

Jei pasilavinti pas jį galėtum."

Išgirdusi sprendimą tokį, lakstingala tupėjus

Tik purtelėjo — į tolimus kraštus nuskrido vėjais.

Apsaugok, Viešpatie, ir mus nuo panašių teisėjų.

Vertė Stasys Pilka

— Argi nematai, kad ten avižos? — sakau.

— Eik, eik, jau ir vėl nori pasitytiot iš manęs! — pyksta jis ir aiškina, kad avižos tai yra avižos, kaip jas perkam iš malūnininkų, o čia tik žolė, kaip ir kitos žolės!

Taip pat ėmė kvatotis kaip iš pamišėlio, kai rudenį grįžtant namo, pirmą kartą nuėjau į pakelės bulbinę ir ėmiau knisti iš žemės vakarienę: jis buvo įsitikinęs, jog bulvės auga viršum žemės. Taip pat pirmą kartą sužinojo, kaip atrodo ąžuolas, liepa, beržas, — sugulę pietų poilsio Bohemijos miškuose studijuodavom botaniką.

Džiaugėsi grįždamas, kad dabar galės gerai piešti dekoracijas. O man tos kelionės išpūdžiai buvo dėkinga medžiaga kaip pradedančiam žurnalistui: J. Petrėnas-Tarulis atidarė savo leidinių duris, nuotykius aprašiau serijomis. Atsimenu, net toks žurnalizmo žvaigždė A. Gričius-Pivoša pagyrė vieną sakinį: "Paryčiaus grįžom per pievas, krėsdami rasą"... Kaip tad svarbu, pirmuosius žingsnius žengiant!

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sulaukė atsakymų į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atnaujinimus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

M. Sveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Neseniai mirė mūsų dėdė ir sponsorius. Jis paliko testamentą. Pagal tą testamentą mums buvo palikti jo namai ir jo "bonds". Namai ir "bonds" buvo jo vieno vardu. Jis buvo našlys ir neturėjo savo vaikų. Lietuvoje

pasiliko jo du broliai, bet iš jų jis neturėjo žinių nuo pat antrojo pasaulinio karo laikų. Mes sugyvenome su dėde ypatingai gerai, juk jis mus ir atvežė, ir pirmą paramą mums suteikė. Testamentas buvo advokato surašytas. Taiigi nebuvo naminiu būdu sudarytas. Be namų ir "bonds", dėdė dar turėjo kiek pinigų banke. Ir testamente buvo nurodyta, kad tai, kas lieka, būtų atiduodama jo draugui, su kuriu bendravo visą 50 metų.

Dėdė mirė, mes jį palaidojome ir, kadangi jo surašytas testamentas buvo pas mus paliktas, mes tuoj nuėmėme jį pas tą advokatą, kuris jį buvo surašęs. Iš karto advokatas peržiūrėjo testamentą ir sakė, kad viskas tvarkoje. Jis tuoj imsis priemonių tam testamentui patvirtinti, bet kitą dieną tas advokatas mums skambina ir prašo pas jį užėti.

Tą patį vakarą mudu su žmona ir nuėjome pas jį. Jis mūsų vėl klausia: kokia mūsų pavardė ir vardai, ir mes jam vėl pasakome. Jis išima testamentą ir vėl jį žiūri, paskui klausia manęs, ar aš tą testamentą tikrai buvau pasirašęs; sakau, taip, žinoma, tai mano parašas. Tada jis linguoja galvą ir sako: prastai. Namai jums neliks, viskas liks senam draugui: jūs neturėjote teisės pasirašyti testamentą. Dabar jau, girdi, pervėlu.

Mes buvome kaip perkūno pritrenkti. Kokia čia nesąmonė! Kodėl jis, tas advokatas, nepasakė dėdei, kad aš neturiu teisės pasirašyti testamentą? Juk jo paties kaltė, kad neįspėjo.

Jei mes nustositime ramų, mes norime tą advokatą patraukti teismui ir iš jo išreikalauti tiek, kiek mūsų bus nustota. Ar galime taip padaryti? Ar reikia tuoj pasidaryti?

(Nukelta į 7-tą psl.)

Tėvų niekas neatstos

Šis straipsnis paimtas iš Lietuvos leidžiamo laikraščio. Jis rodo, kad ir ten tėvams kyla tie patys klausimai, kaip ir čia. Pastebėjome, kad J. Laužikas yra nepriklausomoje Lietuvoje išėjus aukštuosius mokslus ir pedagoginę sritį darbavęs Vyt. Didž. universitete su prof. Vabalu-Gudaičiu ir dr. Lazersonu.

Keleivio red.

— Turime vieną sūnų, kuris baigė tris klases. Abu tėvai dirbame. Ikimokykliniais metais sūnus daugiausia būdavo su močiute. Taip pat ir pirmoje-antroje klasėje atėjus į mokyklą, kol mes grįždavome iš darbo, prižiūrėdavo močiutė. Trečioje klasėje leidome į praligtos dienos grupę, tačiau dažnai ateidavo nuvargęs, ėmė smukti pažangumas, o namuose mokyktis nenorėdavo. Taip pat blogėja drausmė, elgesys. Ketvirtoje klasėje bus didesnė mokymosi programa, ar nereikėtų atsisakyti tarnybos ir daugiau padėti sūniui?

A. Burbienė

— Gerai, kad tokį klausimą keliate, matyt, rūpinatės sūnaus ateitimi.

Jeigu susirgus vaikui ar susilpnėjus jo sveikatai, griebiamasi vaistų, chirurginio peilio ar kitų priemonių, tai, pastebėjus blogėjantį elgesį, dažnai laukiama, kartais netgi nežinant ko — gal pasitaikys, gal dar didesnio smukimo.

Labai vienašališkas požiūris, kai manoma, jog tėvų svarbiausia pareiga rūpintis tik vaikų sveikata bei materialine gerove. Tuo vadovaujantis, mažus vaikus tėvai ramia sąžine palieka močiutės ar kokios svetimos moters žinioje. O šiek tiek paugėjusius rūpinasi atiduoti į lopšėlį arba darželį, paskiau — į mokyklą. Atrodo, vaikas prižiūrimas, auklėjamas pagal mokslo reikalavimus. Taip ir yra: vaikas auga, įgyja žinių, pažįsta pasaulį ir gyvenimą, daug ko išmoksta, įgyja gyvenimui reikalingų įgūdžių. Ko gi, rodos, daugiau bereikia? Pasirodo, reikia tėvų įtakos, jų jog neretai užmirštama tai,

šlamos, kurios niekas kitas negali duoti, reikia to giliausio žmogiško jausmo, kuris riša tėvus ir vaikus ir kurio niekas negali pakeisti. Gerai žinoma, jog pirmieji išpūdžiai būna patys stipriausi ir patvariausi, kad vaikystės pergyvenimai giliausiai įsiskverbia į žmogaus jausmus ir sąmonę, ištikimai lydedami per visą gyvenimą. Ir jeigu vaikystėje nepajutama motiniško švelnumo, jeigu nustelbiami tauriausi meilės jausmai, tai tat vaikui gali turėti ir neigiamos įtakos.

Tai, žinoma, nereikia, kad negalima pasitelkti močiutės ar vaikų lopšelio bei darželio paramos.

Galima ir kartais būtina. Bet reikia neužmiršti, jog tėvų vaidmens niekas pilnintinai pakeisti negali ir gali juos pavaduoti tik iš dalies.

Ir visai neteisinga, kad tėvai turi būti su vaikais išsitašę dieną. Yra šeimų, kur tėvai negali daug laiko praleisti šeimoje, bet jie turi vaikams didelį poveikį. Kartais tėvai būna daug laiko su vaikais, o lieka jiems svetimi, nepaveikia jų. Prieš išsprendami pagrindinį klausimą — atsisakyti tarnybos ir paskirti daugiau laiko auklėjimui — pirmiausia bandykite atostogų bei poilsio dienų metu artimiaus bendrauti su sūnumi ir įsitikinti, ar turite raktą į jo širdį, ar galite būti jam trokštamam šaltiniu. Jei atsakymas teigiamas, gal santykiams atkurti užtektų šių dienų, gal užtektų, ėmus daugiau bendrauti su mokykla ir su tartinai rūpintis vaiko mokymu ir auklėjimu. Laisvalaikio būnant kartu su vaikais, daug ko galima pataisyti. Kita vertus, kai nuosirdūs santykiai tarp tėvų ir vaikų nestiprėja arba kai jie tam tikrą metu nutrūksta, dar nereikia, jog belieka rūpintis vien materialiniais vaiko reikalais, paliekant psichinį vystymąsi bei moralinį auklėjimą saviškai arba visuomeninėms organizacijoms bei įstaigoms. Vadinasi, Jūsų rūpestis sūnaus ateitimi yra visai pamatuotas ir reikalingas gilaus atidumo.

Šia proga norisi pabrėžti, kad tėvų įtakos, jų jog neretai užmirštama tai, kaip svarbūs vaiko protiniam ir moraliniam vystymuisi vaikystės metai ir nuolatiniai ryšiai su tėvais ir kitais artimaisiais. Niekada nereikia skubėti vaikus atiduoti į vaikų lopšelius ar darželius arba į svetimų globą. Kuo ilgiau motina bus su savo vaiku, tuo gilesnius idėjas žmogiškumo jausmus. Ten, kur leidžia materialinės sąlygos, motina neturėtų skubėti grįžti į darbą. Juo daugiau motina, tėvas iš pat mažens bendraus su vaikais, tuo moraliskai tauresnė augs jaunoji karta. Laisvas nuo darbo ir visuomeninių pareigų valandų ir atostogų tebūna skiriamas vaikams, nuoširdumo ir meilės jausmų ryšiam.

J. Laužikas,
Pedagogo mokyklų daktaras

Vietinės žinios

MATĖME IR GIRDEJOME JUOS VISUS KETURIS KARTU

Bostoniečiams rugsėjo 8 d. vakaras buvo nepaprastas ir tikriausia neapkretojamas. Tą vakarą So. Bostono Lietuvių Piličių Dr-jos salėje per 300 bostoniečių ir iš kitur atvykusių matė ir girdėjo savo kūrinius skaitančius net 4 mūsų rašytojus: Pulgį Andriųšį, Bernardą Brazdžionį, Antaną Gustaitį ir Stasį Santvarą.

Paskutiniuosius du bostoniečiai matė ir girdi dažniau, nes jie čia gyvena. Prieš kelerius metus čia gyveno ir poetas Bernardas Brazdžionis, bet išskrido į Los Angeles ir per ilgą laiką bene tik kartą buvo atsilankęs. O jau svečio iš kengūrų krašto Australijos Pulgio Andriūšio daugelis nėra regėjęs ir girdėjęs nuo Vokietijos laikų. Ir štai po 20 metų čia vėl susibūrė jų išgarsėjusi ketveriukė, anais laikais literatūrinį žodį nešusi per visą Vokietiją. Iš lagerio į lagerį ir iš iškliudžiusių ir beviltiškai dienas leidžiančių tremtinių širdis.

Jie visi keturi yra įsitvirtinę mūsų literatūros istorijos puslapiuose, kiekvienas jų užima ten nusipelnytą garbingą vietą. Jie visi savo kūryboje skirtingi, bet kartu sudaro nepaprastai darnų ir spalvingą vienetą. Kai literatūros vakarai kartais eilinius klausytojus kiek gąsdina nuobodumu, šis ketveriukės literatūrinis parengimas prikaustė visų dėmesį ir kėlė norą išgirsti dar

daugiau ir daugiau. Čia Bernardo Brazdžionio prietrenkianti patriotika, perpinta net politiniais motyvais, gaudino klausytojus, o čia pat jo visai kitos spalvos poezijos strofų, net satyrinės, teikė atgaivą ir ro-dė poeto talento plotį. Pridėkime Stasio Santvaro švelnią lyriką, tai liūdesio poezijos kalbėjimą, prie to Pulgio Andriūšio novelės lietuviškos gamtos gyvybė ir feljetono samojus, o dar Antano Gustaičio iš pagrindų publiką atkutinanti humoristika ir satyra, — ir turime gražią literatūrinę kūrybos puokštę, kurią galima drąsiai nešti per visą Ameriką nuo Atlanto iki Pacifiko. Be to, dar labai svarbu, kad patys autoriai gerai sugeba savo žodį perteikti, kiekvienas pagal savo kūrybos pobūdį ir savo charakterį.

Taigi plotą, nesigailint delnų, ir kurie vakare buvo tie jo niekada nepamirš.

Minėjau, kad vakare buvo per 300 asmenų, jų tarpe ir jaunimo. Bet į tokį įvykį jaunimo turėjo atsilankyti dar daugiau. Bent kituose miestuose, kur tokie vakarai bus rengiami, tėvai ar jaunimo organizacijos turėtų paraginti jaunąją kartą tokią progą savo kūrėjus pamatyti ir išgirsti.

Literatūros vakare buvo platinamos P. Andriūšio, A. Gustaičio ir S. Santvaro naujausios knygos (Bernardas Brazdžionio rinktinė dar neišėjo), kurių parduota didelis skaičius. A. Gustaičio "Ir atskrido juodas varnas" antrosios laidos buvo par-

Tragiškai žuvo JONAS VASYLIŪNAS

Jonas Vasyliūnas, gimęs Lietuvoje 1925 m. sausio 1 d., žuvo eismo nelaimėje, grįždamas iš darbo namo rugpjūčio 28 d. Rugpjūčio 31 d. palaidotas Melrose kapinėse.

Velionis paliko liūdinčius žmoną Nelą su vaikais ir uošvę Matildą Klimavičienę, gyvenančią Brocktone.

Velionis Jonas į Ameriką atvyko 1950 m., pas Gureckus Brocktone. Įstojęs į JAV karių eiles, juse išbuvo 8 metus ir grįžo pasiekęs aviacijoje viršilos laipsnį.

Velionis buvo malonus žmogus, nuosiirdus lietuviškų reikalų rėmėjas. Jo liūdi ne tik giminės, bet ir draugai, ypatingai Aleksandra ir Alfonsas Baikos.

Tebūnie Tau, Jonai, lengva šios šalies žemelė!

A. Andriulionis

duota viskas, kiek tik buvo gauta iš leidyklos. Kaip sakoma, autoriams net rankas paskauda pasirašinėjant egzempliorius.

Programai pasibaigus, Tautinės S-gos namuose dar kelios dešimtys asmenų turėjo progos kelias valandas pabendrauti su minėtais rašytojais. Ir čia jie dar kaipka svečiams paskaitė ar tarė kupiną samojaus žodį.

Į literatūros vakarą buvo atvykę ir poetas kan. Mykolas Vaitkus.

Kitas iš eilės toks literatūros vakaras bus ateinantį seštdienį New Yorke. Vėliau jie bus dar keliose vietose: Philadelphiaj rugpjūčio 21 d., Detroite — rugsėjo 28 d., Chicagoj — rugsėjo 29 d., Clevelande — spalio 5 d., Toronte — spalio 6 d. ir Los Angeles spalio 12 d.

Vakarus rengia Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Reikia manyti, kad ir visose kitose vietose vakarai turės nemažesnę pasisekimą, kaip Bostone.

Papildomai sužinota, kad literatūros vakare viso labo buvo parduotos 95 knygos. Tuo būdu kas trečias žmogus įsigijo vieną knygą, bet, žinoma, buvo tokių, kurie pirkto po kelias.

Ž-tis

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS
Rugsėjo 15 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje Lietuvių Bendruomenės parengimas. ...

Spalio 6 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje Balfo banketas. ...

Spalio 27 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos aukšto salėje P. Viščinio vedamos Lietuvių radijo valandos parengimas. ...

Lapkričio 2 d. Jordan Hall salėje Komiteto Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 m. sukakčiai atžymėti koncertas. ...

Lapkričio 10 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje. ...

Lapkričio 16 d. Lituanistinės mokyklos puota So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje.

GRAZI DOVANA VISOKIOM PROGOM

Lietuviai, dėl sveikatos negalėjęs emigruoti, liko gyventi Vokietijoje. Jis išmoko gaminti gražius odinius fotografijos albumus tautiniais motyvais. Jų galite įsigyti pas A. Andriulionį, —245 W. Fifth St. So. Boston, Mass. Tel. 268-5503.

Tai puiki dovana visokiom progom, ir tuo pačiu paremsite ir vargą patekusį tautietį.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos: stoties WLYN, 1360 ki lokiklų ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santraukos r komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis: Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis

GREITA PAGALBA

Nenusimink, gausi pagalba. Vaistai, kurie buvo ilgai laukiami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuoju siųsk šį skelbimą ir savo vardą su antrašu, ir mes atsiųsime vaistus išbandymui.

ROYAL PRODUCTS
North St., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

PIGIOS, ĮDOMIOS

knygos

Derliaus vainikas, J. Miuckio eilėraščių rinkinys, 359 psl., kaina \$2.50.

Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai, savanorio Antano Šukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Gyvulių ūkis, George Orwel bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

Per giedrą į audrą, Mykolas Vaitkus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais novelės, 156 psl., kaina kietais viršeliais \$2.50.

Inicialai po tiltu, A. Tulio \$3.75.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryto FM Bangomis 105.7 megaciklų iš WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VIŠČINIS

173 Arthur St.

BROCKTON, MASS. 02402

Tel. JUniper 6-7209

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

Vėl atskrido

„Juodas Varnas“

Keleivio administracijoje jau galite gauti pernai Lietuvių Rašytojų Dr-jos premijuotą Antano Gustaičio humoristinių ir satyrinių eilėraščių knygą IR ATSKRIDO JUODAS VARNAS.

Tai antroji šios knygos laida. Pirmoji laida buvo išpildyta beveik per porą mėnesių, — vienintelis toks atsitikimas mūsų čionykštėje knygų rinkoje. Gal neilgesnio laiko reikės ir antrajai laidai išparduoti, tad paskubėkite.

Šią skaitytojų graibstomą Antano Gustaičio knygą išleido Algimanto Mackaus Vardo Knygų Leidimo Fondas, 6349 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.

PALENGVINK'TE MOSŲ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutau pytume, jei mielieji prenumeratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paragavimo, prieš atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiems, kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje prenumeratorai pasibaigiant vis mažiau bebūs tokių, kuriems reikės siųsti priminimus.

Keleivio adm-ja

ROYAL PRODUCTS
North St., P.O. Box 9112
Newark 4, New Jersey

PRASYMAS

„Keleivio“ administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešiant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karšvaitis ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Viliaus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45,000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00.

Knygos jaunimui

Švenčių proga nepamirškite nupirkti vaikams šias knygas:

BIRUTĖS RYTAS, eilės, parašė J. Narūnė, iliustruota, kaina \$0.95.

NARDŽIO PULKAS, apsakymėliai, parašė Balė Vaivorytė, 157 psl. kaina \$2.00.

ALGIS IR ALYTĖ, spalvavimo knygelė su įdomiu vaikam tekstu, kaina 50 c. (Šias knyges išsirašant, pridėti pašto išlaidoms 15 centų).

MESKIUKAS RUDNOSIUKAS, eiliuota pasaka, parašė Vyta Nemunėlis, labai gražiai V. S. Stančikaitės iliustruota, trečioji laida, pasaka ir Lietuvoj turėjusi didelį pasisekimą. Knygos kaina \$3.00.

BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ I MENULI, parašė Danutė Bindokienė, 58 psl., kaina \$1.50.

ŽAIZARAS, D. Čibo pasaka mažiesiems, teisybė dideliems. Ados Sutkuvienės iliustracijos, 21 puslapis, kaina \$1.50.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl. kaina \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

JINTARELĖ, J. Narūnės iliustruota pasaka, 24 psl. kaina \$1.50.

TA pati anglų kalba, \$1.1. KETURKOJIS UGNIAGYSYS, D. Būdokienės parašytas labai įdomus pasakojimas, gera dovana vaikams, bet ir seneliams su įdomumu ir malonumu skaityti. Kaina tik \$2.00.

MELYN, KARVELIAI, Alojzo Barono, 69 psl. kaina \$1.50.

FRYS SAKALAI, Alf. Vambuto, 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina \$2.

AUKSO ŽASIS, pasakaita 3 veiksmų komedija, parašė Birutė Pukelevičiūtė, 159 psl., kaina \$2.

Už šį veikalą autorė 1961 metais gavo L. Bendruomenės jaunimo dramų konkurso pirmąją premiją, pagal jį Chicagoje yra susuktas filmas, kurio paveikslais pavaizduota ir ši knyga.

Skaidrytė, Balės Vaivorytės 5 scenos vaizdeliai, kaina \$2.

Jonukas keliauja, pasaka, pagal Kanapnickienę parašė Jonas Valaitis, kaina \$1.50.

Gedimino sapnas ir Neringa, eiliuotos pasakos ir legendos, parašė Jonas Valaitis, kaina \$2.25.

SNAIGIŲ KARALAITĖ, graži pasaka, V. Stančikaitės iliustruota, parašė J. Narūnė, 20 puslapių kaina \$1.

Tos knygos gaunamos ir keleivio administracijoje

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintaitės eiliuotos apysakos "Teofilė nuo Krazantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$2.00.

TEISĖS PATARIMAI

(Atkelta iš 6-to pusl.)

imti advokatą? Ar norės kitas advokatas traukti advokatą teisman? O jei ir pasimintų mūsų bylą, ar galima juo pasitikėti, kad jis gins mūsų reikalus, o ne kito advokato? Kas mums daryti?

Nukentėję.

Massachusetts.

Atsakymass

Tamstų advokatas Tamstas teisingai painformavo. Deja, taip yra, kaip jis sako. Pats testamentas galioja, bet Tamstoms palikti namai ir "bonds" nebus Tamstų. Pagal įstatymus, jei asmuo, kuriam, arba kurio žmonai, paliekamas turtas, pasirašo kaip vienas iš trijų įstatymų reikalaujamų liudininkų, tada jo ar jo žmonos palikimas negalioja. Žinoma, jei testamentą būtų pasirašė keleri asmenys, vietoj reikalaujamų trijų asmenų, tada Tamstos parašas "nesiskaitytų", ir Tamstos palikimas nežūtų, nes būtų įstatymų reikalaujamų parašų skaičius, neskaitant Tamstos parašo. Tačiau atrodo, kad buvo tik trys parašai iš viso.

Tamsta be reikalo kaltini savo advokatą. Žmonės dažnai pasako savo advokatam, kad advokatas surašytų jiems testamentą, o kad jie jau patys gaus tam testamentui paliudyti reikalingų parašų.

Manau, kad Tamstos advokatas dėdei bus nurodęs reikalingų parašų skaičių. Matomai Tamstų dėdė apie tai užmiršo, arba jis nekreipė atitinkamo dėmesio, kai jam buvo pasakyta, kiek liudininkų reikia testatoriaus parašui "paliudyti" (attest).

Dėl išeiknio iškelimo advokatai: — būtų beveik neįmanoma įrodyti Tamstos aprašomomis aplinkybėmis, kad klaida įvyko vien dėl advokato "apsileidimo" (negligence).

Visuomet yra saugiausia testamentą ne tik surašyti, bet ir pasirašyti, ir parašą paliudyti advokato kontoroje ir jo priežiūroje. Tada nebus klaidų ir širdgėlos.

Man suprantama, koks tai Tamstoms yra skaudus smūgis. Deja, nieko geresnio negaliu pasakyti. Matomai testamentas yra taip sudarytas, kad Tamstos dėdės draugas yra vadinamasis "residuary legatee", atseit, kas pasilikta neįskaitant įstatymų reikalaujamu būdu, pasilikta jam.

Man atrodo, kad pravartu būtų Tamstoms su tuo dėdes draugu pasikalbėti. Jei jis buvo Tamstų dėdės draugas per pusę šimtmečio, tai jis, turbūt, buvo pasitikėjimo vertas tsmuo. Kartais pasitaiko ir malonių siurpryzų: dėdės draugas gali kartais tokį siurpryzą Tamstoms suteikti.

Vietinės žinios

Ateina nelaukta viešnia

Sveikatos įstaigos įspėja, kad žiemą mus aplankys višišiai nelaukiami viešnia — Azijos influenza, ir pataria pasiruošti ją tinkamai sutikti — įsikiepyti.

Svečiai rašytojai iškeliavę

Po literatūros vakaro poetas Bernardas Brazdžionis praėitą pirmadienį iškeliavo į Los Angeles ir iš ten vėl atvyks jau į kitas vietas.

Pulgis Andriusis su Stasiu Santvaru ir Antanu Gustaičiu šį šeštadienį išvyksta į New Yorką.

So. Bostone siautėjo portorikiečiai

Praeitą penktadienį nakčiai portorikiečių jaunuolių būrys išdaužė So. Boston Action Center (kur seniau buvo paštas) ir dar dviejų namų langus.

Mirė adv. W. Howard

Rugpjūčio 31 d. mirė pirmasis lietuvis advokatas Bostone William Howard (Kavaliauskas), 83 m. amž., palikęs liūdinčią žmoną Juliją ir du brolius Ashlande, Mass.

Auka iš Venecuelos

Julius Vaisiūnas iš Caracas ne tik sumokėjo Keleivio prenumeratą už du metus, bet dar pridėjo dovanų ir Maikiui su tėvu \$5. Nuširdus ačiū!

Akt. Liucija Tvirbutienė gyvens Bostone

Prieš kurį laiką iš Hartfordo į Bostoną atsikėlė aktorė Liucija Tvirbutienė, režisieriaus Polito Tvirbuto našlė. Ji pastoviai įsikuria Bostone, kur gyvena ir jos sūnus inž. Andrius Tvirbutas.

Is kairės į dešinę — Paulina Radzišauskaitė iš Sanston, Val. gražuolės palydovė, Steponas Minkus, Regina Baikaitė, Stepono ir Valentino Minkų radijo gegužinėj išrinktoji "Miss Lithuania of New England", Valentina Minkienė, Veronika Šneikutytė, pernai buvusi "Miss Lithuania of N.E."

M. Michelsonienei padaryta operacija

Praeitą savaitę Keleivio patikėtinių pirmininkė M. Michelsonienė buvo nuvežta į St. Margaret's ligoninę, ir penktadienį jai padaryta operacija. Doktorai sako, kad pavojaus nėra.

Linkime ligonei greičiau pasveikti.

Dar pakelia ligoninių kainas

Nuo spalio 1 d. Bostono ligoninės pakelia kainas nuo \$4 iki \$12 dienai. Mažiausia \$4 pakels Mass. akių, ausų bei moterų ligoninės, Mass. General ligoninė žada pakelti privataus kambario kainą \$10-\$12, ir tuo būdu privatus kambarys ten atsieis dienai \$70-\$85.

L.B. Bostono apylinkės valdyba nuširdžiai kviečia Tamstą atsilankyti rugsėjo 15 d. į Tautos šventės — Rugsėjo 8 dienos iškilmingą

minėjimą

kuriame numatoma tokia programa:

1. 10 val. ryto iškilmingos mšios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Organizacijos dalyvauja su vėliavom.

2. 5 val. popiet iškilmingas minėjimas Lietuvių Piliiečių Dr-jos III-jo aukšto salėje:

- a) Šventei pritaikyta paskaita.
- b) Dipl. inž. Algis Lapšys skaito savo kūrybą.
- c) Laima Baltušytė skambina pianinu.

3. Vaisės, baras, muzika ir šokiai.

L.B. valdyba turi daug darbų atlikti. Jai reikalinga Tamstos pagalba. Mes prašome Tamstą dalyvauti su visa šeima.

Iki malonaus pasimatymo!

L.B. Bostono Apylinkės Valdyba

Lituanistinė mokykla pradeda darbą šį šeštadienį

8:30 bus pamaldos mokiniams, o po jų mokinių registracija, egzaminai ir kt.

Norėčiau gauti seną pianiną. Skambinti: 268-1377.

Norima išleisti 4 rašytojų kūrybos plokštelių

Literatūros vakaro proga Bostone susitikę 4 rašytojai — Bernardas Brazdžionis, Pulgis Andriusis, Antanas Gustaitis ir Stasys Santvaras rekordavimo studijoje įkalbėjo savo kūrybos spe-

cialę magnetofono juostą, iš kurios ateity numatoma pagaminti plokštelių.

Kitos tautos tokių savų rašytojų plokštelių turi pasigaminę daug ir įvairių, o pas mus tai dar vis naujiena. Tik Lietuvoj tai bandoma daryti, bet ir su techniskais trūkumais.

South Boston Savings Bank

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway., South Boston, Mass.

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai.

Turtas (Assets) virš \$132,000,000

Dabar moka **5%**

už visų rūšių taupomus pinigus

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

So. Bostone, City Point rajone, išnuomojami du butai: 4-rių kambarių ir vonios ir 2-jų kambarių. Gazo apšildymas. Suaugusiems. Teirautis telefonu — 268-2814.

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

43 Church Street

E. Milton, Mass.

Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Sankite visados iki 9 valandų vakarų.

Telefonas: 698-8675

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Daiktai

Popierius Siemonas

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.

Vedėjas A. Schyrinski

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA KELIONIŲ ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ, atstovaujanti visoms vietinėms ir užsienio lėktuvų linijoms, kartu sutvarkanti viešbučių ir kelionių planus. Specialiai žemos kainos vykstantiems į Floridą — MIAMI — iš Bostono, — tik \$65.-

VISŲ LĖKTUVŲ LINIJŲ BILETAJ (AIR TICKETS) IŠRASOMI BELAUKIANT — BE JOKIO PAPILDOMO MOKESCIO. PASITEIRAUKITE IR ĮSITIKINKITE — PATARNAVIMAS GREITAS.

Per TANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE galite atsikviesti į svečius savo gimines iš Lietuvos.

KARTU YRA

Globe Parcel Service, Inc.

IR

Podarogifts skyrius

per kurį galite išsiųsti savo giminėms pinigus, siuntinius ir rusišką gaminių sertifikatus.

ČIA GALITE PIRKTI SIUNTINIAMS VILNONES SKARYTES IR ITALISKUS NAILONINIUS LIETPALČIUS SU 10% NUOLAIDA.

Istaiga atdara: kasdien nuo 9 val. iki 5 val. v. ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 7 val. v. šeštadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dn.

Galite rašyti ar skambinti lietuviškai:

390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Vedėja: Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas teritorijas. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuvežiami greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų buitinę pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, naują mokslinių tyrimų kontroliuoti prietaisą, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 12%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street

Dorchester, Mass. 02124.

21 valandų patarnavimas

GE 6 1204

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPHTHALMISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakaraš iš anksto susitarus 447 BROADWAY South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTĖ

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TEL. AN 8-4649

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761